

pén

Če vas že vse leto vlečejo za nos, zakaj vas ne bi še za 1. april!

... nega, ka ne vén!

Vino je kulturna pijača, ljudje pa se ga nekulturno napijejo.

Pén 5

Pred letom dni ni bilo še nič, potem je prišla prva številka Péna!

Svete deske.

Pén 11

Pén 8,9

Veselimo se torej!

Pén 7

Ukrajinke za naše fante

VESTNIKOV MESEČNIK

četrtek, 28. marca, 1996, 12. številka

Pén 10
Maturantska stran

TRASA GORIČKE ŽELEZNICE

Zdaj je torej star natanko eno leto.

Hvala bralcem, ki so mu pomagali shoditi!

NI VEČ SKRIVNOST

V ponedeljek zvečer se bosta sestala Vrhovni svet evropske koordinacije za promet in slovenska vlada. Izbrala bosta projekt goriškega dela trase vzhodne železnice, in to izmed petih ponudb uglednih svetovnih projektantskih organizacij. Iz zaupnih sicer zelo dobro obveščenih virov pri slovenski vladi nam je uspelo dobiti osnovno skico variante, ki ima zdaleč največ možnosti za izbor. Nosilca projekta informator ni hotel imenovati. Objavljamo del iz obsežne dokumentacije, iz katerega je razviden potek trase od Stanjevec do madžarske meje s predvidenimi spremljajočimi objekti, ki bodo v celoti spremenili podobo doline Krke.

Zadnje pripombe zainteresirane javnosti bo v ponedeljek dopoldne sprejemal pooblaščen predstavnik sveta evropske koordinacije za promet, ki bo od 10.00 do 11.00 gost na Murskem valu. Telefon (069) 32313.

SE ŽUPANI

Zadeva sicer še ni dokazana, zato jo obelodanjamo v rubriki Tute. Vsekakor pa je v Pomurju iz dneva dan več indicov za nečedne posle nekaterih najpomembnejših občinskih mož. Tako smo zaznamovali trenutek, ko lendavski župan g. Kocon najverjetneje podkupuje moravskotopliškega g. Cipota. Papirnata vrečka je polna daril, po podrobnejši fotomultianalizi pa smo ugotovili, da je mogoče tudi obratno (da g. Cipot »obdaruje« g. Kocona). Iz ne najbolj zanesljivih virov nam je uspelo izbrskati, da naj bi bila predmet medsebojnega obdarovanja kupčija obeh občin v zvezi z Bukovnico. Vsak župan ima s tem naseljem svoje račune, gotovo pa bomo kaj več lahko zvedeli samo na način kot poskušamo v Penu - z neusmiljenim razkrinkavanjem vseh domnevnih nepravilnosti! O perfidnosti početja uglednih mož pričajo obrazi udeležencev skrivnostne predaje, saj prav noben ni zaskrbljen, kaj šele, da bi se bal roke pravice. Sklepamo lahko, da je vpleten tudi župan občine Cankova - Tišina, g. Flegar, ki ga vidite skrajno levo in se tudi smehlja. »Kako dolgo še, gospodje župani?« se upravičeno sprašuje obmurska javnost. Fotografija: juza

MEDSEBOJNO PODKUPUJEJO?

Ponos in zadovoljstvo v redakciji Pena (večinoma je ta tako ali tako moška) sta neizmerna. Mojster Lipe, ki fotografira lepe, je prav za naš mesečnik takole ovekovečil 23-letno Rosvito Mir iz Grabonoša. Rosvita je krasila naslovnico Pena julija 95, dobrega pol leta za tem (natančneje: 15. marca 1996) pa je njena fotografija že na naslovnici priloge zagrebškega Globusa, ki se ji reče TV Best. Poleg naslovnice je v Bestu še intervju z Rosvito, v katere ime se je prikradel nemi h (ha) in se ji reče Rosvitha. Ker v Zagrebu verjetno še niso slišali za Grabonoš, posebej ker naselje ni na slovensko-hrvaški meji, se je odločila, da bo spremenila tudi kraj bivanja - ta je zdaj Gornja Radgona. Za nepoučene še prevod naslova intervjuja: »Šele ko popolnoma gola poziram pred fotoaparatom, se počutim popolnoma izpolnjeno!« Veliko izpolnjenosti želimo, Rosvitha!

ROSVITI SO DODALI (NEMI) H (HA)

ROSVITHA MIR, manekenka i fotomodel iz maloga slovenskog mjesta Gornje Radgone, gotovo idealnih proporcija 90-60-85, bila je prva Slovenka koja se u "deželi" slikala potpuno gola za novine, zbog čega je na početku imala velikih problema u svojoj konzervativnoj sredini, no unatoč svemu ne kani odustati od svog zahtjevnog zanimanja, o čemu kaže:

Tek kad sasvim gola poziram ispred fotoaparata, osjećam se potpuno ispunjenom!

Prije četiri godine vidjela sam oglas u kojem su tražili fotomodele, prijavila sam se i tako je počelo. Isprva sam zbog posla imala problema sa svojim dečkom, koji je teško prihvatio da me po novima gleda razgolicenu, ali, na sreću, naša se veza održala do danas. Kad sam prvi put izašla gola u novinama, u mojoj Gornjoj Radgoni cijela je naklada s loška nestala za nekoliko minuta. svi su se zgrazali, ali i svi kupili novine i mojim fotografijama.

PES BOBI NI POMLADNO UTRUJEN

V Penu smo zelo veseli, da je iz dneva v dan več takih, ki bi radi sodelovali z nami. Tokrat objavljamo prispevek našega novega sodelavca, ki se razume tako na fotoaparate kot na pisanje (če ste tudi vi med njimi, pošljite kaj podobnega). Najbližji so mu motivi iz narave, poudarek pri njegovih fotografijah je simbioza (skladno sožitje) med človekom in živaljo. Pred sabo imate zgleden primer, ki je vrh vsega še aktualen, saj lepo ponazarja letni čas, ki se je šele pravkar začel. Ljudje sicer radi potarnamo, da smo spomladi utrujeni, za kužo Bobija pa očitno velja prav nasprotno. Naj le!
Fotografija: Aleš Cipot

Ka mi dela!

Oooooooooo!

BRHKA

SEKRETARKA

ZA RAZVOJ OBRTI

Avtor rubrike Lipe slika le lepe ne popušča - tokrat piše o letu '95. Od takrat je namreč na Obrtni zbornici v Soboti sekretarka Marija Rogan. Zapisal je še, da ima sekretarka ob odgovornem delu tudi pregled nad razvojem obrti v nekdanji soboški občini. Za zdaj vodijo gostinci (205) pred avtoprevozniki (170) in trgovci (120).
Fotografija: Lipe

POZDRAV POMLADI

IDI!
Nekdanji nogometaš in kapetan NK Rakičan iz Rakičana, danes bolj znan kot ljubiteljski usmerjevalec prometa, JOŽE KOCIPER, jo čuti kot malokdo - pomlad namreč. Čeprav nekaj časa svojih občutenj v javnosti ni kazal, je zadnje mesece spet na obmurski sceni, tudi nogometni (kot nekoč). Tale zimski plašč in beli šal sta zgolj zadnje opozorilo, da mraza tako hitro ne bo več in da je dokončno odklenkalo zimskim športom, ki jih že zamenjujejo tisti na prostem.
Fotografija: Juza

Džast a minit (ali baj d uej)!

SNEG JE SKOPNEL, ZIMSKE ZALOGE PA (ŠE) NE!

Zaradi varnosti prizadetih bi morali tole fotografijo čim bolj zamaskirati pa tudi pisati o njej ne smemo kaj dosti. Vojska je pač resna reč, tega smo se naučili še v prejšnjih časih. In resna kot je, bi gotovo le s težavo prenesla naslednje besedilo k fotografiji: Vzorno založena vojaška omarica.
Fotografija: ACI

Pazi, stotnik ide!

FUSS - BALL

... STRAST

PREPIR ...

Zenske se rade čudijo, češ kaj pa moški vidite v tem žogobrcu! Po tej fotografiji boste lažje razumele: tja hodimo, da bi dobili dovolj navdihov za družinsko življenje. Jezno zakonsko družico je v tem primeru zamenjal stric glavni (osrednji) sodnik. Gospod Štefan Tivold iz Kranja (pravijo, da je vsa) malo tudi naše, goričke gore (list) neprizanesljivo ošteva nemočnega in skoraj v ila poteptanega (vas to spominja na usodo zakonskih mož?) nogometaša Maribora, sicer tudi slovenskega reprezentanta Grego Židana. Vsi, ki ste v zakonskih jarmih, gotovo veste, kako se tovrstni prepiri končajo (kdo je zmagovalka), prizor pa je z nogometnega srečanja med Muro in Mariborom v začetku meseca v soboški Fazaneriji.
Fotografija: Aleš Cipot

Tu je še drugi zgled iz poglavja Nogomet nas uči družinskega življenja. Gospe in gospodične imate pred sabo še en dokaz, da so možje na nogotekmah zaradi analiziranja lastnega obnašanja v družinski skupnosti in projiciranja nogometnih dogodkov prav tja (torej v družino). Fotografija ponazarja nasprotno od prejšnje - tako v žogobrcu kot v družini je možna tudi strast, ljubezen brez zavor! Posebej, če dosežeš gol (v nogometu) ali ti šef zviša plačo (v družini). Strelec zadetka je nogometaš Beltinec Srečko Ilič, ljubljani pa njegov (klubski) predsednik Viktor Ketler. Kot je razvidno iz obrazov zraven stoječih, jima strasti skoraj noben ne zavida - morda pa je tako tudi z vašimi sosedi, ki se kar topijo od veselja, ko opazujejo skladije v vaši družini!
Fotografija: Juza

TRZNO OBNAŠANJE ZAHTEVA PROSTE

Po mnogih stečajih v pomurskih podjetjih bi bil čas, da ugotovimo, da zanje ni bila kriva nesposobnost tedanjih direktorjev, ampak številni botri, ki so postavljali in odstavljali, kot se jim je zljubilo

Zgodba, o kateri pripovedujemo tokrat, bi lahko imela več različnih izhodišč. Odvisno pač od tega, s katerega konca se je lotiš. Ako bi razmišljal o podjetjih, tozidih, ozidih, pozidih, ki so v Pomurju propadli, z vidika ljudi, ki so v njih pošteno delali, potem pa nič krivi izgubili delo, moraš pri tem hočeš nočeš izliti precejšnjo količino žolča. In jeze na tiste, ki so krivi.

KAKO ČIM CENEJE KUPITI PODJETJE?

Na ravni gostilniških diskusij je reč nekoliko drugačna. Tam ugibamo, kdo se je s tem, da je »zavertival« firmo, okoristil. Nekoč smo pač pri direktorjih takih firm videli predvsem vile, počitniške hiše, drage avtomobile in drage ljubice. V nam bližnjih časih pa imamo mnoge menedžerje firm, ki jim gre zelo slabo, na sumu, da se trudijo

Ivo Tivadar: Nesposoben za družbeni sektor, zdaj pa ...

Emil Zelko: Iz Panonije v POMEKS, zdaj kupuje PAN-AGRO

zbiti njihovo ceno na čim nižjo možno raven. Da bi jih odkrito ali prikrito potem lahko čim bolj poceni kupili ali, če vam je beseda bolj všeč, olastnili.

Tisti, ki se ukvarjajo s kazenskimi pregoni, morajo za te vrste sume imeti v rokah otipljive in dokazljive argumente. Označiti nekoga, da namenoma dela družbeno škodo, da bi si na ta način poceni prigrabil veliko premoženje, ni preprosta obtožba. Po sodobnem pravnem načelu, da je bolje sto krivih oprostiti kot enega nedolžnega obsoditi, seveda organi pregona in kaznovanja potrebujejo najprej indice, da gre za elemente kaznivega dejanja. Potem jim je treba predložiti trdne dokaze, da lahko nekoga obtožijo. In še bolj trdne, da ga lahko tudi obsodijo.

KURJI TATOV PRED STROGIMI SODNIKI

Ko znani vaški nepridiprav ukrade kokoš in ga vaški policaj zasači pri delu ter odvede pred sodnika, ga ni problem tudi obsoditi. Kuro drži revež še v roki, v vasi tako ali tako vedo, da se ga tuja lastnina rada prime, pa tudi, zapit kot je, se niti preveč ne brani. Ko pa se, če se, pred modrim sodnim obličjem pojavijo

veliki lopovi, ovrateni s kravatami, podprti z enim, dvema advokatoma, številnimi papirji, zapletenim kombiniranim sistemom zakonodaje iz predpreteklih, preteklih in sedanjih časov, jim je resnično težko dokazati, da so kradli, poneverjali ali kako drugače delovali v škodo družbenega premoženja. Ker je tako, se tudi sodniki raje odločajo, da ne drezajo tja, kjer se praktično ne da dokazati, da je nekdo firmo namerno poslal »na kant«, da je v tem času na njegovih prstih ostalo veliko denarja, da je pri uvoznih ali izvoznih poslih jemal provizije, da se je skratka nezakonito okoriščal. Vse prevečkrat se jim je namreč zgodilo, da so se, sodniki in tožilci namreč, lotili posla, postavili na zatožno klopo katerega od menedžerjev, na koncu pa so ga oprostili z znamenito formulacijo »zaradi pomanjkanja dokazov«.

Bog pomagaj! Ko pa menedžer ne drži v rokah kure, od katere se še cedi ukradena kri, kot vaški kurji tat.

PARTIJSKE DIREKTIVE

In če o problemu razmišljam kot dolgoletni novinar, ki je redno zahajal v sleherno pomursko podjetje – spremljal sem njihove vzpone in padce, spoznaval direktorje, predsednike delavskih svetov, težke socialne zgodbe zaposlenih in hkrati spoznaval tudi spolitizirani nadzorni sistem nekdanje družbene ureditve, ko so poslovanja kontrolirali v SDK, ko so o gospodarstvu razpravljali na občinskih izvršnih svetih, v občinskih partijskih komitejih, v sindikatu in SZDL, v gospodarski zbornici, ko so dajali soglasja za naložbe na osnovi elaboratov, ki so bili pisani tako, da so soglasja, z njimi pa krediti, morala priti; ko so ukazovali s partijskimi in državnimi direktivami, kaj in koliko česa mora firma proizvesti, po kakšni ceni mora to prodajati, koliko ljudi mora zaposliti, če hoče biti družbeno uspešna; ko se spominjam tudi, da so bile mnoge pomurske firme takrat distributer blaga, ki ga na nekdanjem jugoslovanskem trgu nikoli ni bilo dovolj, ne pa tržni proizvajalec, in da se ga zato nikoli niso naučile res prodajati v razmerah tržne konkurence – potem ne morem biti tako strog razsodnik, kot znajo zdaj biti nekateri, ki zlasti iz političnih interesov nenehno opletajo z udbo-mafijo, ki da je obvladovala in še obvladuje velik del dosedanjega družbenega premoženja in povprek obtožujejo.

Ni bilo čudno, da je bil ob prej naštetih razmerah prehod na tržno gospodarstvo šok in da je bil še večji šok ukinitve velikodušnega, nekritičnega in ogromnega jugoslovanskega trga. Šok, ki tistih, ki so bili v starem sistemu preveč razvajeni, na noben način ni več mogel priklicati od mrtvih. Stroja, ki je navajen voziti s polnim rezervoarjem goriva, po gladkih in ravnih cestah, isti šoferji ne morejo preprosto navaditi na to, da cest ni več, da je potrebna vožnja čez ovire, da se je pojavilo še in še ovinkov, da mora šofer na črpalki gorivo pošteno plačati, za to pa bi moral prej tovor, ki ga ima naloženega, nekemu prodati, in to izbirčnim kupcem, ki imajo isti hip pred sabo na tone istovrstnega, kakovostnejšega in cenejšega blaga. Prevedeno: gre za slovo od Jugoslavije in za Dober dan, Evropa!

Da je Pomurje zamudilo veliko vlakov, da ni znalo izkoristiti svojih, joj, kako grozno se sliši, primerjalnih prednosti, da je zapacalo kup strokovnjakov, ki so pred nekaj desetletji prišli z univerz, potem pa so jih nesposobni in neizobraženi politični direktorji držali daleč od stroke in poslovnih odločitev, je po vsem prej zapisanem več kot jasno. Posledice tega čutijo tisoči relativno mladih ljudi in njihovih družin. Podjetja so zlasti v začetku devetdesetih let odhajala v stečaj kot po tekočem

traku in je ostala praktično edina prava industrija prav stečajna praksa, ničesar se ni dalo doseči in narediti, postali smo tudi pokrajina mladih upokojencev in kar nekaj časa je potrebnega, da se v pokrajini začne postopek regeneracije. Postopek, v katerem bodo odmrli ostanki neuspešne in nesposobne preteklosti in bodo na površje priplavali novi, mladi, šolani, podjetni in ambiciozni ljudje. Ker jih prej, kot se lahko dokažejo, čaka breme odplačevanja preteklih dolgov, je praksa stečajnih postopkov vendarle edina, ki čisti polja za nova preoravanja in sejanja. Kajpada si pri tem ne smemo domišljati, da je novodobna politika imuna na vmešavanja v to, kdo bo vodil »paradne konje gospodarstva«. Denar je vpleten, tega pa tudi politika krvavo potrebuje. Kdor bo imel svoje ljudi tam, kjer je denar, bo lahko na ta ali oni način prišel do njega.

NEKAJ VELIČASTNIH

Vse doslej napisano pa pade v vodo ob fenomenu nekaterih nekdanjih direktorjev v realsocialističnem sistemu, ki so neslavno odšli iz podjetij, ki so jih neuspešno vodili, potem pa v svojih zasebnih firmah z bolj ali manj sorodnimi dejavnostmi vzcveteli kot feniksi in sodijo danes med najuspešnejše podjetnike ne le v teh krajih, ampak v tem delu Evrope nasploh.

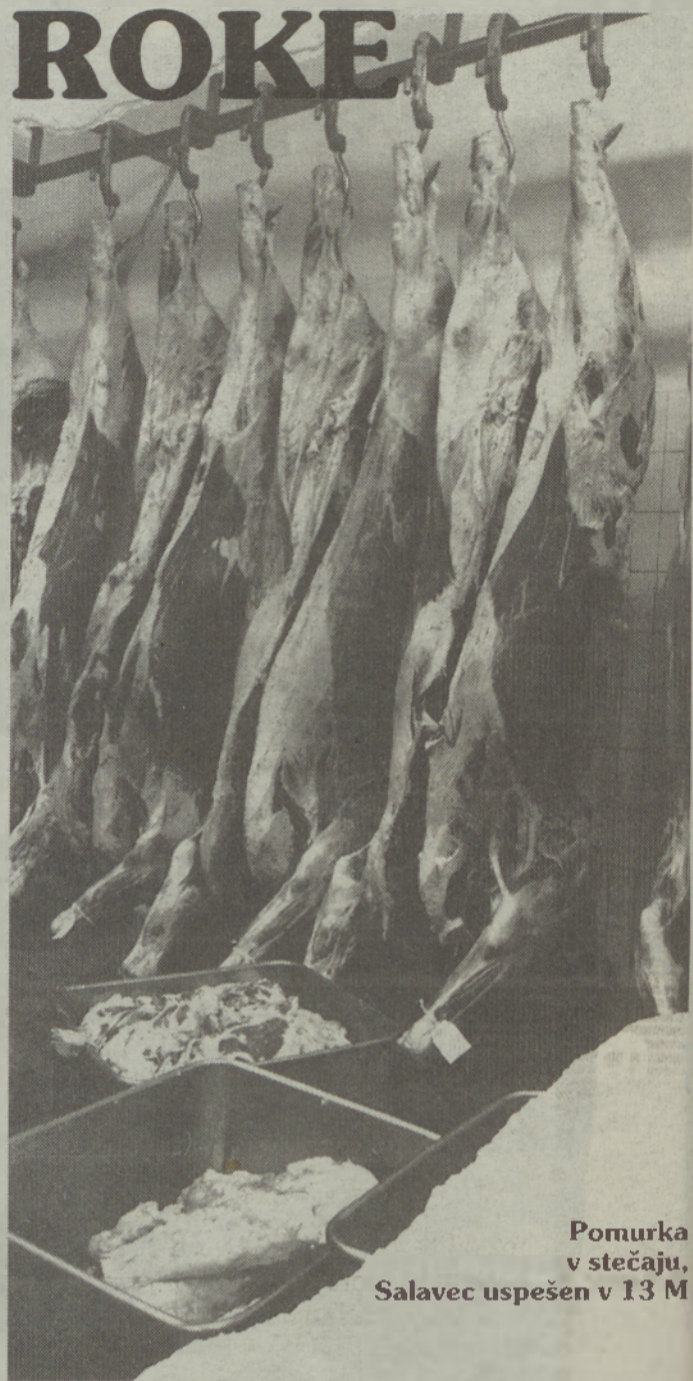
Sodni proces proti nekdanjemu direktorju soboške Jeklotehne **Martinu Žižku** ima že dolgo brado. Očitno so mu »družbeno koristne malverzacije«. Dejanja torej, na katerih danes sloni vse podjetništvo. V času, ko še ni bilo ne faksov ne mobiltelefonov, je Žižek kupoval in prodajal podjetje pa je služilo na cenovnih razlikah. Ko so ga zaprli, so pretrgali verigo in seveda so mnogi posli propadli, Jeklotehna pa je ostala gola in bosa. Žižek je odprl diskont Dab, prvi šel v agresivno reklamo, sredi krajev, kjer je radenska sinonim za vodo, je prodajal jamničko, ker je bila cenejša, in bil uspešen. Zelo uspešen.

Potem **Dragan Salavec**. Pomurkina Mesna industrija nikoli ni bila pretirano uspešna. Pač žrtev takratnega planskega gospodarjenja in političnega usmerjanja kmetijskega gospodarstva. Spomnimo se še, kako so njega in še dvanajst članov najozgeja vodstva vrgli iz kolektiva in kako še bolj neuspešni kot trinajsterica so bili nasledniki. In kaj je ostalo po vsem skupaj? Salavec je skupaj z nekdanjim vodstvom Mesne industrije ustanovil 13 M, ki je zelo uspešno zasebno podjetje.

Ali **Emil Zelko**, nekdanji dolgoletni direktor Panonije. Pa ni šlo in so ga zamenjevali. Ko so se ga končno znebili, je bilo s Panonijo hitro konec. In tudi z vsem, kar so poskušali po njej. Njegova sedanja zasebna firma Pomeks se ukvarja s trženjem kmetijske mehanizacije. Še enkrat se zgodba ponovi. Zelko je zelo uspešen. Tako zelo, da vse kaže, da bo počasi odkupil, kar je od Panagre še ostalo. In po zgledu nekaterih drugih izkušnih nekako voham, da se tudi to splača.

Kdo se še spomni, da je bil nekoč direktor Platane mizarški sin **Jože Šavel**. Po številnih stvarkah tam je moral zapustiti podjetje. Kaj je od njega ostalo, vidimo, Šavel pa se v Mursko Soboto, potem ko je svoje znanje prodajal Ljubljancem in v njihovem imenu uspešno deloval v daljni Avstraliji, vrača skozi velika vrata. Kaj bo Jože Šavel gradil v središču Murske Sobote, je zaenkrat še zavito v skrivnost, da pa gre za ambiciozen in velik projekt, vedo povedati mnogi, ki so se z njim na ta ali oni način že srečali.

Tudi **Stanko Polanič** je takratni Konstruktor Pomurje moral za-

Pomurka v stečaju, Salavec uspešen v 13 M

pustiti. Pod političnim pritiskom in zaradi domnevne manjše manipulacije s stanovanjem. Odšel je iz Murske Sobote, bil vodja predstavnštva Jeklotehne v Budimpešti, vodil številne projekte na Madžarskem, ustanovil zasebno podjetje, z njim uspešno nastopa doma in v tujini, v Mariboru, Murski Soboti, Budimpešti uspešno posluje že kar nekaj projektov, ki jih je Interling gradil za trg. Projekt turističnega naselja v Moravskih Toplicah bo krona njegovih podjetniških podvigov.

V Ljutomeru je moral na nesladen način Tehnostroj zapustiti dolgoletni direktor **Ivo Tivadar**. Kako simptomatično. Ko je podjetje zašlo v težave, so takratni politiki hitro ugotovili, da med drugim direktorjeve sposobnosti ne dosegajo potreb in da ga je zato treba zamenjati. Je potrebno tudi v tem primeru posebej povedati, da je tudi Tivadar danes uspešen podjetnik, njegovi najbolj tržno uspešni proizvodi pa se gibljejo na področju, na katerem je bil menda kot direktor Tehnostroja tako zelo neuspešen.

Bodi dovolj naštevanja! Morda pa je za prihodnje rodove vse skupaj dovolj poučno. Če bi omenjenim in mnogim drugim podjetnikom pustili tržno obnašanje, ko so jih z zakonodajo in politiko, direktivami in zamenjavami ovirali v podjetjih, ki so jim direktorovali, bi imela morda današnja podoba pomurskega gospodarstva povsem drugačen videz, kot ga ima sedaj. Tega jim niso pustili, s trmo so se pozneje samodokazali, nam pa zdaj ostaja, da enakih napak ne ponavljamo tudi v novih časih. Od direktorjev sicer moramo zahtevati spoštovanje zakonodaje, pri poslovnih odločitvah, tržnem obnašanju, stimuliranju sodelavcev in drugem pa bi jim morali pustiti proste roke. Komur tudi v takem ozračju in ob takih pooblastilih ne bo uspelo, bo pač moral iti. Nemogoče pa je človeka postaviti za direktorja, mu naprtiti šop takšnih in drugačnih nadzornikov, postavljalcev ukazov, zdrharjev, mu praktično zvezati roke, ko pa firma v takih razmerah zaide v težave, od njega zahtevati čudežne rešitve. Ker takih rešitev ni, so morali ti vodilni podjetniki oditi. Praksa pa je dokazala, da tudi njihovi nasledniki nemogočega niso mogli narediti. Od tega, ali smo v deželi slovenski, zlasti v njenem obmurskem delu, sposobni odgovoriti temu izzivu, je v mnogočem odvisna tudi nadaljnja usoda teh krajev. Zlasti usoda nove mlade generacije, njenih zaposlitvenih možnosti, možnosti strokovnega razvoja in obstoja.

Vino je kulturna pijača, ljudje pa se nekulturno napijejo

Bil je navaden ponedeljek, ko smo se štirje: dipl. inž. Ernest Novak, svetnik Martin Žižek, šofer in fotograf Albert Abraham in jaz stlačili v petko in se odpravili na popotovanje po vinskih cestah, ki povezujejo pomurske gostilne. Naša naloga je bila, da izvemo, kakšno vino točijo naši gostilničarji in od česa lahko dobiš tisto simpatično žival, ki jo na drugo jutro po pijančevanju najdeš neposredno nad svojo glavo in ki ti potem neusmiljeno mijavka še vsaj dopoldne in te opominja, da si prejšnji večer naredil nekaj narobe. Kakšna je torej pijača bogov, ki jo točijo pomurski gostilničarji gostom, ki si želijo nesmrtnosti?

Vino prekmurskih in prleških

gostiln na penu

Ker je prav tisti dan Društvo vinogradnikov Goričko v Diani zbiralo vzorce vin za ocenjevanje, smo najprej tam naročili liter in slatino. »Kakšnega?« nas vpraša »kelnarca«. »Odprtega, odprtega in štiri kozarce,« naročimo. Zanimivo, ko v gostilni naročiš liter in slatino je kot beli dan jasno, da misliš liter vina in nič drugega. »Kelnarca« postreže. »Korektno,« prikima Erni Novak, največji prekmurski enolog. Ker je g. Žižek ugotovil, da bo danes še zanimivo, se pridruži naši ekspediciji in odpeljemo se proti Titanu, gostilni, ki jo poznajo vsi, ki so si pridobili vsaj osnovno znanje o gostilnah. Liter vina naročimo najprej brez Ernija, ki raje nekaj minut počaka v avtomobilu, za kamuflažo, in kasneje vstopi z zapiralcem steklenic. Tako počnemo v vseh gostilnah.

Zanima nas tudi, kaj v Gostilni Horvat - Lovenjak točijo gostom. »Vino je korektno in suho,« hitro ocenijo naši poznavalci. Ste se kdaj vprašali, kaj je to suho vino? Nekateri bi se najbolj strinjali s tem, da to pomeni, da bolj ga piješ, bolj suha usta imaš. Strokovnjaki pa so mnenja, da so suha vina tista, v katerih je skoraj ves sladkor prevrel v alkohol, vsebujejo pa manj kot 4 grame sladkorja na liter, sladka in desertna vina pa več kot 50 gramov sladkorja na liter.

Naša naslednja postaja je gostilna Pri Emili. Med tem ko kakšnih sedem minut čakamo, da se v naših kozarcih zasveti rumena tekočina, ugotovimo, da je vino zelo tesno povezano s hrano. Naročimo še sir in »trajtar«. Kot v vsaki sodobni gostilni, imajo tudi v tej oboje, ampak kaj bomo s tisto drugo rečjo, šefu res ni bilo jasno. Sir so nam postregli z bučnim oljem in česnom.

Odločimo se, da bomo zapustili Soboto in poskusili tudi pri Zvončku. Zaprto. Torej, bistro Dona. Naša komisija sklene, da je vino korektno, pregledala pa je tudi gostilno. Ugotovila je, da je točilna miza kovinska, in zato so vsem gostilnam toplo priporočali, da

S pomočjo »trajtarja« in prijazne »kelnarce« iz gostilne Šiftar smo vino pretočili v naše steklenice, oprane s soboško vodo.

Ali ste vedeli, da »šankiranje« lahko povzroči revmo? Na posnetku gostilna Dona.

marmorne in kovinske »šanke« zamenjajo ali obložijo z lesom, kajti pri večurnem »šankiranju« je velika možnost komolčarjev in »šankistov«, da dobijo revmo. Torej, gostilničarji, če nočete revmatičnih gostov ...

Na poti proti Moravskim Toplicam stoji že nekaj desetletij gostilna Sinjor in greh bi bil, če se ne bi ustavili tudi v njej. Gostilna je prazna, človek bi pomislil, da ljudje pri nas ne hodijo v gostilne. Toda bil je pač ponedeljek in nismo izbrali najprimernejšega dneva za obhode po gostilnah. V začetku tedna je namreč vedno mirno, bolj proti petku gre, bolj se gostilna polni, v petek in soboto doseže vrhunec in potem v nedeljo in ponedeljek doživi frekventnost spet padec. To se ponavlja, odkar obstajajo gostilne.

Naslednja postaja je Hotel Termal, kjer nam v prazni, lepo opremljeno restavraciji postrežejo z vinom, ki je »termalno toplo«. »20 stopinj,« izmeri g. Erni. Idealna temperaturo belega vina pa je 10 stopinj Celzija, pri tej temperaturi sta okus in vonj ravno dovolj intenzivna. Rdeča vina serviramo pri sobni temperaturi, to ne pomeni 30 stopinj, ampak »romunsko temperaturo sobe« – 18 do 20 stopinj Celzija. Člani ekspedicije takoj ugotovijo, da mora biti vino mrzlo, ženska pa vroča. Če smo že tu, preverimo kakovost vina pri Šiftarjevih, kjer nam mlada natakarica postreže z dobrim vinom v primernih kozarcih.

Z Društvom vinogradnikov Goričko smo na pen postavili vina nekaterih pomurskih gostiln in ugotavljali, kaj nam točijo.

In ko zapuščamo Prekmurje in se peljemo proti prleški strani, se v zraku pojavijo bele snežinke, upamo, da zadnje letos. Najprej je Bobnjar, kjer poleg vina namesto »trajtara« zaprosimo še za »trahter«. V gostilni Kasač nam je gospa Nada Hanžekovič postregla z domačimi klobasami in nas popeljala v vinsko klet, ki je namenjena tudi dobrim družbam. Ob sodih sem se spomnila vinogradnika Janija Žilavca, ki je nekoč rekel, da mu gre najbolj na živce, če mu kdo trka na sode »češ, koliko vina je še notri«. To kaznivo dejanje je primerjal s tem, da tudi na obisku ne gledaš v tuje bančne knjižice. Torej, ne trkajte po sodih, tudi za to ne, ker vino potrebuje svoj mir. Ustavili smo se še v Borec pri Zorku, kjer nam ni uspelo priklicati šefa gostilne, postregel nam je sin, ki nas je nekoliko nezaupljivo gledal in poslušal, kaj želimo, potem pa vseeno prinesel »trahter« in pretočil vino.

V zaboju smo imeli samo še eno prazno in napolnili smo jo z vinom iz hotela Zvezda. Tu se je naše potovanje končalo, ocenjevanje pa še ni bilo končano. Zbrane vzorce vina smo predali pod drobnogled še veččlanski strokovni komisiji.

Gostilničar gostu: No, kakšno se vam zdi naše vino?
Gost: No, pili smo tudi boljšega.
Gostilničar: Ja, samo ne pri nas.

GOSTILNA	OCENA
Gostilna Sijarto	17.12
Bistro Kasač	17.08
Gostilna Pri Emili	16.96
Gostilna Horvat - Lovenjak	16.90
Hotel Diana	16.66
Bisro M	16.60
Okrep. Boža Šiftar	16.52
Zvezda, hotel	16.50
Hotel Termal	16.44
Holec, bife	16.36
Titan	16.28
Cipot Agromarket	16.24
Gostilna Bobnjar	16.16
K rotundi	16.08
Olaj Gančani	15.92
Zorko	15.70
Dona Bistro	15.66
Kuhar, gostišče	15.66
Šinjor	14.98

Društvo vinogradnikov Goričkega je ocenjevalo vzorce vina gostiln, ki smo jih vzeli 11. in 12. marca. Nobeno vino ni bilo izločeno iz prodaje, kajti najnižja ocena za točenje v gostilnah mora biti vsaj 14,01, vsa so imela več. Vina, ki so imela nad 16,01 točke, bodo dobila priznanje, nad 18,01 pa diplome. Uradno oceno za vino pa lahko da pristojna ustanova, nam najbližji je Kmetijski zavod Maribor. Vina stanejo v gostilnah od 600 do 800 tolarjev. Pri ocenjevanju so ugotovili, da kakovost vin v gostilnah narašča, to pa še ne pomeni, da se je s tem dvignila kultura pitja. Ljudje se ga še vedno znajo »nekulturno natankati«.

Aleksandra Nana Rituper
 Fotografija: Albert Abraham

V Hotelu Termal smo poskušali termalno toplo vino.

V kleti bistroja Kasač v Verzeju nismo smeli trkati na sode.

Pri obstoječi politični konstelaciji je vsa zunanja promocija države na športnikih in estradi. Športniki. Primož Peterka, Urška Hrovat, Marika Kardinar, mogoče tudi predanovsko moštvo, ki igra hokej na travi in je postalo državni prvak, če bodo fantje na evropskem prvenstvu dobri. Estrada. Če bo Regina prišla v Ženevi skoz, bo to že nekaj, če bo dobra v Oslu, bo še več.

»Zato, ker je Regina kraljica!«

ZADNJA VEST PRED ZAKLJUČKOM REDAKCIJE PEN-a

IZVEDELI SMO, DA SE JE NAŠA REGINA UVRSTILA V FINALNO TEKMOVANJE ZA EVROSONG, KI BO MAJA V OSLU.

Vprašanje: Zakaj Regina, če pa ste Irena?

Regina: »Zato, ker je regina kraljica! Ko sem bila majhna, sem hotela postati princesa. Za pusta sem bila vedno princesa. Krona je morala biti čimbolj prava, imela sem tudi diademe. Bila sem prepričana, da bom našla kakega princa. In sem ga, sicer nima 'von', lahko pa bi se pisal Kogoy in bi imel 'y'«

Aleksander Aleks Kogoj ima tak studio za glasovno snemanje, da vprašanje, če je še tak v Sloveniji, niti ne zveni preveč prilizovalsko. Dva taka bosta še gotovo, pravi.

Regina, ptička kraljička poznate?

»Ne, kakšen je?«

Zivahen.

Malo spominja nanjo: droben in kraljiček po vzdeku, ki ga je, tako pravi legenda, dobil iz podobne želje po veličini kakor ona. Želel je leteti najvišje. Regina zdaj leti najvišje med slovenskimi estradnimi umetniki. Asociacija bi lahko šla tukaj še dalje, še višje. Francoski šansonjerki Edith Piaf so rekli »pariški vrabček«. Nepozabna je imela nekaj v glasu, nekaj od boga ali ptic ali koga dodanega.

Dodajate kaj svojemu glasu, nekaj kar bi ga naredilo bolj hrepenečega?

»Aaaaah. Kje pa. To se ti ne obnese. Ne zmoredš več. Če je barva glasu od pesmi do pesmi drugačna, je to zaradi pesmi. Pri rokovski skladbi te odnese, pri mehki si bolj mehak.«

Kaj je prekmurskega v vašem petju?

»Vse! Saj, če imaš korenine tam, mladost od tam, potem je to v tebi.«

Kakšne pesmi požete pri pomivanju posode?

»Teško vprašanje. Ne pojem, ker ropota pomivalni stroj. Pojem pa, ko sem sama. Takrat navadno vadim svoje pesmi.«

Med natakanjem pijače v preddverju močvega studia nam potem razlaga, kako je kaj dobro ali slabo za grlo. Vroč čaj, pravi, je slab, ohlajen pa najboljši. Sploh pa ni asketska.

»Mogoče niti nisem povsem muzični tip. Pomembnejše mi je vse to skupaj, prihod na oder, nastop pred kamero, vsa ta igra, celotna medijska predstava. To je čar igre!«

Vseeno pa od ambicioznosti pred nastopom ne spite?

Vsak je naredil, kar je mogel.

Peterkov stric se je peljal ribit s kolesom, čeprav so ga vabili, naj gre z njimi z avtom. samo zato, da je lahko ob vsakem obopnem nabožnem znamenju zamrmral »Hvaljen Jezus« in dodal, »daj mi, da bo danes ščuka« – zdoma pa je šel pred zoro, ker ni želel srečati melinčke ženičke, ki je vsako jutro drncljala v farno cerkev k maši.

Ivan je napisal tisto svojo zarotitveno formulo, ki je nihče ni razumel, niti sam ne, malo iz grških, malo cirilčnih in ostalo iz latiničnih pismenk, napisal jo je na odtrgan rob časopisnega papirja in ga potisnil v prsni žep na srajci.

Karči si je oblekel staro vetrovko, znošeno in pomazano, ob vseh tistih novih, ki so mu jih prijatelji iz branže podarjali, vedoč za njegovo nagnjenje do ribičije, ker je bil prepričan, da mu prinaša srečo – zadnjič je preveril, najprej je imel oblečeno neko drugo in ni nič ujel, ko pa je hlastno navlekel staro, se je plovec začel gugati.

Franc je sicer imel svoj talisman, a ga tokrat ni imel s sabo, kar pa se mu ni zdelo posebej usodno, ker je bil prvič na ribolovu za temi vodami, k vsemu pa še prvič s to družčino in ve se, da je to najboljše izhodišče – tisoče zgodb ga potrjuje: da namreč največ in največje ribe ujamejo podcenjevani novinci.

Cetudi kratek opis prizorišča spoprijema bo odmik od vzdušja. Kajti pripovedovati o mirnem dihanju rečnega rokava, o zelenkasti vodi, ki je počasi tekla proti Muri, o stari vrbi, ki je poleglo rastla čez rokav, tako da se je skoraj vedno namakala in so ji iz zmehčanega starega debela poganjale vejice, ki niso vedele, če naj bodo koreninice, zato so se spremenile v nekakšne resice – to je najbolj daljino nasprotje bojevito odločnega obnašanja ribiške družčine.

Niso bili take volje, da bi jih od nagona po lovu in tekmovalju odvrčala lepota rokava, ki se mu pravi Ustje – ker se je takrat še v širokem ustju izlival v reko in je daleč navzgor po njem migotalo rečno valovanje.

Palice so stiskali trdo kot krepela pred renčečimi psi.

»Ne vem, če ni pri tebi zraven,« so s stisnjenimi glasovi pripovedovali drug drugemu. Pazili so bolj na plovce drugih kakor na svoje, ker so se vsak posamič bali, da bi kateremu drugemu riba prišla prej ko njemu.

Kako to preprečiti? Tako, da paziš na sosedov plovec in ko vidiš, da mu ga riba premika, izrečeš gornji ali podoben stavek, ki je v resnici zakletveni obrazec. Primerno je tudi, če ga blekneš kar tako, ker to onega vznemiri in zmede, nemalokrat celo do te mere, da sunkovito zategne in si morebitno ribo odpodi.

Če je zadeva zašla že tako daleč, da je po vseh znakih sodeč pri njegovi vabi res riba, potem ob zarotitvenem stavku pošlješ navzdol po njegovi vrvi zlo željo, do gobca ribe, ki se neumno mota na nepravem kraju in ji zasikaš: »Si nora, ne vidiš mojega trnka!« Zgoraj je to videti kot škileč pogled in suho požiranje

»Hvala bogu sem to fazo dala skozi, hvala bogu, da je tako. Ko se enkrat pomiriš sam s sabo, je to krasen občutek. Na tekmovalju za evrosong se mi je fučkalo, dobesedno, mislila sem, da bo zmagala Marta Zore.«

Po nastopu pa ste spali?

»Ne, to pa ne. Tudi pred poroko sem spala, po njej pa ne!«

Nekaj je, kar komad naredi evrosongovski. Sta ga delala na tak način?

Aleks: »Seveda, celo na dolžino moraš paziti. Odpadejo kaka posebna izživljanja, biti morajo pompozna sredstva, bobni, činele. Paziti moraš, da ne postaneš dolgočasen. Ko pride do prvega refrena, mora poslušalec to občutiti, mora si želeli, da bi pesem slišal dalje, da bi mu bilo žal, če bi mu kasetofon tedaj ustavil. Evrosong se piše za najširši krog poslušalcev, najrazličnejših starosti in take je najtežje zadovoljiti.«

Nekaj ste izjavljali, da vas doma ignorirajo?

Regina: »Celo onesposobiti naju skušajo! Saj to je noro, delati proti svojemu narodu. Kopajo, da bi to najino pesem pokazali kot ponaredek.«

Aleks: »Pesmi, neka nemška ali švicarska, ne vem točno, in ta najina, nimata čisto nič skupnega. Ampak to so izjavili, ljudi pa zdaj to vznemirja. Pisec v Slovenskih novicah je imel v rokah izjavo ustanove za zaščito avtorskih pravic, ki je zanikala, da bi bila najina pesem ponaredek, pa je kljub temu pisal, da je plagiat.«

Irena Pupa Kogoj Jaišovec z zdaj uveljavljenim umetniškim imenom Regina. Sobočanka. Ne spominja se, od kdaj je Pupa, »od tako daleč, tako majhna sem bila.«

Kot Pupo, ki poje, jo je Sobota najprej poznala. Z rdečkastimi lasmi. Pupa in Rudi, ko je pela v duetu z Rudijem. Po nebesnem znamenju rak. Zatorej nima na sebi nič tistega, kar se pripisuje ženskam z rdečimi, rumenimi lasmi, ki jim ljudstvo pravi »žute mravle«. »Ah, kje pa!« Možu Aleksu še ni spekla gibаницe, dōdole pa mu je že skuhalo.

»Prvi nastop! Doma, v dnevni sobi, pa ne kar tako. Vsak, ki je prišel k nam, je bil žrtev! Tudi očetovi poslovni prijatelji. Ko so bili že bolj po domače, sem prišla, zvezda! Bila sem tudi sama svoja povezovalka. Blefirala sem, da so mislili, da govorim najmanj pet jezikov, s francoščino vključno.

Na glasbeni sem se učila klavir, v osnovni šoli sem nastopala v kvartetu, vodil nas je Tomaž Kuhar. Oblečeni smo bili v folklorne noše. Naše ljudske pesmi so tako lepe!«

V dijaških letih je bila »rokerica«. »Igrala sem baskitaro. Imeli smo tako slabo ozvočenje in sem se morala tako dreti!«

Želel bi, da bi se redakcija za to številko Pena končevala po petku, 22. marca ...

ŠTEFAN SMEJ

Zacumprana ščuka

sline, ki mu včasih sledijo drobni mehurčki ob sosedovem plovcu. To je od sikanja pod vodo.

»Fantje, mi france danes ne bomo videli,« je z narejeno ravnodušnostjo rekel Peterkov stric. Pomeni: vi je ne boste, jaz jo hočem in jo bom, potrebno vas je samo narediti potrte in naveličane.

»Meni cukaaa ... hop, imaaam jo!« Karči je ujel majhno ribo, patrona, kot so rekli, za vabo za ščuko, ki pa so ji ljubkovalno rekli franca.

Največji nežnosti ribičev na živo vabo sledi neizogibna trdota: ribici patronu pazljivo, kot da bi šlo za roke, ki jih poganja najmehkješe srce na svetu, izderejo trnek iz gobca, potem pa ji v hrbet zapičijo trojček in jo vržejo nazaj v vodo, da bi nanjo ujeli ščuko.

Način so imenovali »kopanje«. Patrona

koplješ, da bi prišla franca in mu skratila boleče plavanje. Krutost pa kljub temu ostane? Vprašajte raje, katerega ribiča, ki je kdaj kopal, ki je torej lovil ščuko na živo vabo, ne boli hrbet? Mislite, da je kak, ki ga ne trga v križu! Tam v vodi niso splavali samo patroni in čakali na ščukin šavs, skupaj z njimi so se kopali, viseč na kavljih svoje vesti tudi ribiči!

Po kakki uri je Karčijevega patrona ščuka popadla, vrvica se je napela, zletela je podolž po rokavu. Karči je zapel. Vrvica je zdaj pisala počez proti drugemu bregu.

»Eh, izgubil si jo, pod panj ti je odplavala!«

»Gor je še, čutim jo!«

»Bolj tja v oni smeri vleči, tako ... da. Kaj nisem prej rekel, fantje, da je tam ščuka, tam, kjer mu je prišla!«

»Hočeš reči, da je tvoja?«

»Malo jo še puščaj, ne spravlja je še ven,« je svetoval Peterkov stric.

»Podmetanke nima nihče? Breg je tukaj strm, dol ne bom mogel, tako visoko dvigniti pa je tudi ne upam.« Karčijev glas mu je tresel kolena.

Ivan: »Veš kaj, bliže jo potegni! Tako, da! Zdaj daj palico meni, Franc pridi sem, vlezi se in se nagni dol, Karči ti mu sedi na nogah, da se ne zvrne!«

Zapeta ščuka v vodi je plavala v čedalje krajšem cikcaku, kakor ji ga je določal Ivan, ki je držal palico, Franc je ležal čez rob brega in se stegoval proti vodi, Karči mu je sedel na na nogah takoj pod zadnjico. Peterkov stric se ni vtikal.

Ivan je potegnil franco do Francevih rok, ščukin pogled je bil seveda srep in zaničujoč. Franc je ni pograbil za škrigami, ampak jo je popadel, kot da bi zagrabil za drog, ščuka se mu je izvijala in da se mu ne bi izmuznila, se je napel in jo pognal za hrbet.

Karči je pozneje trdil, da se je hotel izogniti ščuki in da ni pozabil Franca. Pa ne bo držalo, saj bi se lahko tudi samo sklonil ali odmaknil, ne pa da je sunkovito vstal s Francevih nog in si stisnil franco na prsi.

Franc se je zaril v mulj nekako do uhljev, čeprav je imel roke stegnjene predse. Takšen razmehčan mulj ima sesalno moč poljuba. Cmoooook. Ko pa te ne sesa več, te prilepi vase, zato so ga trije požrtvovalni prijatelji sezuli do bosega, ko se ga za noge vlekli ven. Sklepajoč po tem, kako globoko v nosnice je imel črno in kako dolgo se je usekoval, se mu je res lahko zdelo, da izginja v notranjost zemlje. Poniknil bi še globlje, če Peterkov stric ne bi rekel, naj ga primejo za pas.

»Ta ščuka je bila menda začarana,« je pozneje rekel Franc. Na pobledelem čelu se mu je srebrnkasto svetlikal posušen mulj, kakor da bi prišel od pepeljenja na pepelnico sredo.

ŠTEFAN SMEJ, ilustracija: ENDRE GÖNTER

Ljubezen ne
pozna meja

So Viktorija, Ana in Kristina zadovoljne s svojimi možmi? krajinke za naše fante

Je lendavski Gradbenik dobro zaslužil na gradbiščih v črnemorskem mestu Odesa v nekdanji sovjetski republiki, zdaj samostojni Ukrajini? To nas v tem pisanju ne zanima! Nekaj pa je res: nekateri Gradbenikovi delavci v več mesecih oziroma celo letih bivanja na terenu niso le zidali, ometavali in tesarili, ampak so očmi »vrgli tudi na kako dekline«. V mestu, kjer živi okrog 800.000 ljudi, je babnic menda na pretek. Eden od »naših«, čigar imena pa nikakor ne smem izdati, se mi je takole »opravičeval«: »Brž ko smo vstopili v kak lokal in naročili 'rundo', so se pridružile domačinke. V primerjavi z osebnimi dohodki, kakršne imajo tam, so bile naše plače 'bogovske'. Če pa je v lokalu igrala glasba za ples, si moral na plesišče, če si hotel ali ne, kajti ponavadi je bilo tako, da so vabile dame. Če ne bi šel, bi bila to (po tamkajšnjih običajih) huda žalitev.«

Viktorija prava Odrančanka

Ekonomski tehnik Ivan Marič iz Odranc, zaposlen pri lendavskem Gradbeniku, je v Ukrajino menda prvič šel 1993. leta in v Odesi je spoznal komajda 17-letno Viktorijo Fomina, ki je takrat še obiskovala trgovsko šolo. Vnela se je seveda ljubezen in mlado Ukrajinko je še istega leta pripeljal domov »na obisk«. Pozneje je Viktorija kot Ivanovo dekle prihajala v Slovenijo štirikrat letno, po 13. juniju 1994. leta pa jo je pripeljal že kot zakonsko ženo. Omenjenega dne sta se v Odesi civilno poročila. Spodobi se, da se Odrančan oženi še cerkveno, in 8. oktobra 1994. leta ju poročil odranski župnik Lojze Kozar mlajši. Ni bilo treba nobenega »prekrščevanja« in tako je Viktorija lahko še naprej pravoslavka.

»Kako ste reagirali, ko ste zvedeli, da bo sin vzel za ženo nedomače dekle?« sem povprašal Elizabeto Marič.

»V njegovo odločitev se nisem vmešavala, saj je dovolj star in razumen. Tu in tam me je kdo ošvrknil, češ ali si doma ni mogel najti dekleta, pa sem ga zavrnila, rekoč, da imajo tudi tujke dve nogi in dve roki.«

»Mladoženčeva« mama oziroma snahina »mamca« (tako jo ogovarja) je še povedala, da so Viktorijo sprejeli na dom, kot da bi prišla hči. Tudi oče oziroma tast Ivan je nadvse zadovoljen s snaho iz Ukrajine.

»Je bilo veliko solza, ko si 'za vedno' zapuščala starše, prijateljice ...?« sem pobaral Viktorijo.

»Le zakaj bi jokala? Nisem šla prvič z doma! In v dobro mesto sem se poročila!«

Ja, Viktorija je kar srečna v novem domu, ki ga ima v novi hiši v Odrancih. Presenetilo me je njeno znanje slovenskega jezika. Knjižno slovenščino govori boljše kot marsikateri Slovenec, odličen pa je tudi njen prekmurski (markovski) dialekt. Prava Odrančanka! In ker se je tako (hitro) prilagodila novemu okolju, jo je to sprejelo za svojo. Ni tujka, ampak prava domačinka, ki s sosedi rada poklepeta, z njimi spije kavico, hodi na obiske k sorodnikom. V juniju bo opravljala izpit iz slovenskega jezika in predvidoma še letos bo postala slovenska državljanica. Tedaj se bo morda tudi zaposlila.

Mišo Sijarič iz Trimlinov v Ukrajini ni le dobro zaslužil, ampak si je našel tudi prijateljico Ano in se z njo poročil.

Ana je rada v dobri družbi in rada se lepo oblači. Bogme, tudi njena kavica je odlična.

»... Če še ne bo treba paziti na otroka,« je povedala na koncu krajšega kramljanja.

Mišo se je »zatreskal« v Ano

Trditev mojega znanca, da si v Ukrajini ni težko najti dekleta, je potrdil tudi Mišo Sijarič iz Trimlinov. Kot gradbeni delovodja je tudi on dlje časa delal v Odesi in tam spoznal gospodinjino Rusinjo Ano.

»Kako in kje sta se srečala?«

»Skupaj s prijateljico sem bila v neki restavraciji. Spoznala sva se 1992. leta. Poročila sva se in leta 1994 sem prišla v Slovenijo in tu ostala.«

Ano sem poskušal malo »sprovocirati«, vprašal sem jo, ali ji ni žal, da je zapustila veliko ukrajinsko mesto in prišla živeti k nam na podeželje. Vžgalo je.

Kristina Štefanec se veliko ukvarja s svojo hčerko Doris, veliko pa jo vidvamo tudi v moževi optiki.

Le kakšen moški bi bil, če se ne bi zaljubil v lepoticiko Kristino.

Tale slika sicer ni poročna, ampak z drugega veselega druženja.

»Včasih se mi res toži po prvotnem kraju bivanja, saj je Odesa veliko industrijsko mesto. Pomislim tudi na to, kaj se dogaja z mojim stanovanjem, ki sem ga oddala nekima mladima zakoncema, ki nanj ne pazita ravno preveč. Pa me otožnost čez čas mine. Vsekakor pa potem, ko v hiši nisem več sama, ampak se z dela vrne Mišo, ki je zdaj zaposlen v lendavski Ingri.«

Ana je stara 45 let in dokaj postavna ženska. Mišo je dobro izbral, ko je drugič izbral. Ana slovenski jezik razume, govori ga pa ne. Odlično pa govori hrvaško in angleško. Ko je mož na delu, največ časa, vsekakor pa v tem dolgem zimskem obdobju, prebije v hiši v novem naselju v Trimlinih. To pa jo nekoliko »ubija«, saj je rada v dobri družbi. Pa še ena »nerodnost« je: rada se lepo oblači! In če se tako oblečena pojavi na ulici, denimo v Lendavi ali Murski Soboti, ga ni moškega, ki je ne bi pogledal. To ji godi. Mišo pa sploh ni ljubosumen, čeprav ve, da ima žensko, ki bi jo imel rad še kdo.

Ob obisku je pokazala dragocen krzneni plašč, drugače pa je bila kar po domače oblečena.

»Kaj delate čez dan?«

»Kuham, pospravljam, berem ruske knjige in slovensko žensko revijo Lady.«

»Tukaj vidim šopek rož.«

»Mišo mi jih je prinesel za dan žena. Pri nas, v Ukrajini, je dan žena še vedno velik praznik.«

Ana je povedala, da ji mož, ki je nekoliko starejši od nje, ni obljubljal gradov v oblakih. Tako bo treba rlovo hišo še opremiti, urediti fasado in tako naprej. Sama pa se bo potrudila navezati stike z bližnjimi sosedi, kajti za zdaj jih ima šele s tistimi, katerih hiša je četrta v ulici. Všeč ji je prekmurska pokrajina. Z možem hodi nabirat gobe in tudi namakati trnek. Mišo je ujel postavno ribo!

Ljubezen ne pozna meja. In prav je tako, saj je dobro, da se slovska kri malo pomeša. Minili so pač časi, ko fantje niso šli dlje kot do sosedove Micke. Pa vendarle me je zanimalo (in najbrž tudi vas, sicer zdaj tega ne bi brali), kako so se tujke vključile v življenje v naših krajih. Jih je okolje sprejelo? So Viktorija, Ana in Kristina zadovoljne s svojimi možmi? Z vsemi tremi sem se pogovorjal med odsotnosjo njihovih izvoljencev!

Ukrajinka Viktorija se je kot 17-letnica zaljubila v Odrančana Ivana. Civilno sta se poročila v Odesi, cerkveno pa v Odrancih.

Tašča Elizabeta in tast Ivan Marič imata snaho iz daljne Ukrajine tako rada, kot da bi bila njuna hči.

Rada rešuje slovenske križanke

V lendavskem koncu je sicer veliko govoric o gradbenikovih in Ukrajinkah, ki da so jih pripeljali domov, dejansko pa gre za pretiravanja: samo Odrančan in Trimlinčan sta se poročila. Kaj pa mlada žena lendavskega optika Jožeta Štefaneca, utegne kdo vprašati. Ja, tudi 25-letna Kristina Keresman je Ukrajinka, ki pa je mladi mož ni šel iskat tja dol k Črnemu morju, ampak se je ljubezen vnela v Lendavi, kamor je bila prišla s turističnim vizumom iz svojega rojstnega kraja Užgorod.

»Oh, kako hitro teče čas! Tri leta in pol so minila od takrat. Najina hčerka Doris je stara že leto in pol. Z Jožetom sva se poročila 24. aprila 1993. leta v Lendavi, ko sem bila v visoki nosečnosti, zato nimam kakih posebnih poročnih fotografij. Zelo sem srečna, ker imam tako dobrega moža. Popeljal me je po vsej Sloveniji in tako sem spoznala vse naravne in druge lepote, na primer Bled, Kranjsko Goro ... Naj se malo pohvalim: Ko sem bila v bolnici in kramljala z nekaterimi bolnicami ter povedala, kje vse po Sloveniji sem bila, so se mi nekatere potožile, da dlje kot do Maribora ali Ljubljane niso hodile. Bila sva seveda tudi na morju. Meni je zelo lepo tudi v Čardi v Lendavskih Goricah.«

Oh, razgovorila se je ta lepoticika Kristina. Govorila je v lepi knjižni slovenščini, kar je za tujko (zdaj seveda ni več tujka!), ki živi v Lendavi, kjer je babilon jezikov in dialektov, nenavadno. Pohvalil sem jo. Pokazala mi je veliko križankov, ki jo je skoraj v celoti rešila brez pripomočkov. Rada bere slovenske revije in časopise. Na koledarju si je z debelim krogom označila datum izida našega lista, da bi ja ne prezrla reportaže. Vestnik oziroma Pen bo poslala v Ukrajino, da jo bodo lahko videli v časopisu. Kristina razume tudi veliko madžarščine, saj njena babica in dedek, ki seveda živita v Ukrajini, govorita ta jezik.

»Zaenkrat še nimam slovenskega državljanstva. Upam pa, da ga bom prej ali slej dobila. Kar hitro sem se vključila v tukajšnje življenje in – delo. Kot član družine možu pomagam v trgovini. Najpogosteje seveda pri delu s strankami. Tudi pri zdravniških pregledih oči zaradi izdelave očal sem zraven,« je povedala Kristina.

Da je res tako, sem se prepričal dan prej, kajti takrat se zaradi množice strank ni bilo mogoče pogovarjati. Naslednji dan, nekaj minut pred zapiralnim časom, ni bilo gneče. Ko sem prišel na obisk, sem se seveda predstavil in povedal namen obiska in pisanja.

»Vse vem!« je dahnila Kristina. In potem sva kramljala o tem, o čemer ste pravkar brali.

* * *

Iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo! Iskal sem in našel dve Ukrajinki in eno Rusinjo. Nobene tujke niso več, ampak naše domačinke. Vsekakor pa skrbne in zveste žene, ki imajo dobre može. Ne vem pa, kaj bi utegnili biti narobe z nekaterimi drugimi našimi dedci, za katere sem pozneje zvedel, da so si prav tako pripeljali tujke, a so se čez čas vrnile domov. Bi morda vedel vzrok kateri od naših bralcev? ŠTEFAN L. SOBOČAN

GAUDEAMUS IGITUR

Pravzaprav je kar značilno za »odštekano« Penovo redakcijo, da je poslala pisat reportažo o letošnjih maturantskih plesih prav človeka, ki je del tiste povojne generacije (vojno si izberite sami!), ki je edina ostala brez tovrstnega zaznamovanja enega pomembnih človekovih mejnikov. Matura naj bi to vsekakor bila. Čeprva smo jo (večinoma) uspešno opravili, nam ni bilo dano, da bi neko soboto zvečer povabili starše, sorodnike in prijatelje, da bi videli, kaj lepega nas je naučil takratni plesni mojster g. Martinec. Vadili namreč smo, uradno plesali pa nikoli. Ne zato, ker bi se preveč spotikali, ampak je bilo to prav leto, ko je umrl tovariš Tito. In ker je to takrat še pomenilo neizmerno žalost po vsej državi, so bile odpovedane vse zabavne prireditve, vključno z maturantskimi plesi.

Tako sem bil torej namesto leta 1980 na maturantskem plesu 16 let pozneje. Bolje pozno kot nikoli! S fotomojstrom nisva bila dovolj praznje opravljena, zato sva sedla kar na konec Dianine kavarne. Tako sva marsikaj videla, marsičesa pa tudi ne. Bilo je okrog 450 gostov, ki so jih povabili dijaki soboške trgovske šole (razredi 3g, 3h in 3i) na čelu z ravnateljem Štefanom Harkaiem. Bil je plesni mojster Boštjan Komaricki in bila je Avantura (igrali in peli so), bile so maturantke z maturanti, bile so ekskluzivne in manj ekskluzivne obleke, bilo je namizno obilje, pa nekaj starševskih solza ob (lepem) programu in bilo je dovolj poprogramske sprostitve, na primer z bananami.

DIANA NI ZVIŠALA CEN

Večina pomurskih maturantskih plesov je letos v soboškem hotelu Diana. Od februarja do maja se jih je (bo) zvrstilo devetnajst, med šolami pa so praktično vse soboške, rakičanske, lendavske in celo nekaj mariborskih. Tu in tam je kakšna tovrstna prireditev tudi v radenskem Radinu, kjer pa zavoljo potreb stalnih hotelskih gostov to dejavnost iz leta v leto bolj opuščajo.

Pen ne bi bil Pen, če ne bi zvedeli, da se letos vrsta staršev pritožuje, češ da hotel Diana izkorišča svoj tako rekoč monopolni položaj in je pošteno zasolil (popopral?) storitve slovesnih petkovih oziroma sobotnih večerov (noči). Direktorica Helena Pintarič: »Diana cen ne spreminja. Zaračunavamo 27 mark na osebo, pri čemer ponujamo večerjo, glasbo pa seveda tudi prostor in primerno postrežbo. Za maturantski ples mora delati ena izmena kuharjev oziroma natakarjev, to pa je približno 20 ljudi. Res pa je, da šole ravnajo različno. Tako se nekatere odločajo za pogodbo z nami (kot na primer

Helena Pintarič, direktorica hotela Diana: »Če je nujno, poskrbimo tudi za goste, ki potrebujejo pomoč. Do doma jih lahko prepeljemo s kombijem, lahko pa tudi prespijo v našem hotelu.«

tisto soboto, ko sem bil sam na plesu), druge pa sodelujejo s plesnimi mojstri. Ti jim ponudijo celovito organizacijo maturantskega plesa, vključno z našimi storitvami. Ob teh dodajo še izdelavo vabil, fotografij, videokaset, nageljne in seveda plesne vaje. To seveda stane veliko več - od 45 do 50 mark. Starši tega ne ločijo, ampak mislijo, da so cene naših storitev tako spremenljive, da smo toliko dražji.«

40 MARK ZA VSE STORITVE

Plesni mojstri so torej v zadnjih letih očitno postali več kot zgolj to - dva od treh, ki se pojavljajo v Diani, se namreč ukvarjata s tako imenovanim popolnim inženiringom. Po domače to pomeni, da učiteljem, učencem in staršem ob pripravi plesa praktično ni potrebno skrbeti za nič, če so seveda tak način organizacije pripravljene plačati. Seveda je potrebno seči v žep malce globlje, prej omenjenih 27 mark za večerjo in glasbo se spremeni v 40 do 50 mark na osebo - tudi za povabljen, ne samo za maturante!

Eden plesnih učiteljev je Saša Županek - Športnik iz Murske Sobotice. Pri izvedbi maturantskih plesov je sedmo leto. Že v začetku je ponujal celostno organizacijo, pa je niso sprejeli. Šele ko je podobno ravnal konkurent iz Maribora, se šole odločajo za tak način. »Mislim, da moje cene niso pretirane,« pravi Županek, »za 16 do 18 plesnih vaj zaračunam 30 mark. Če pa se šola odloči za celostno ponudbo - tu mislim na vsakega gosta omizja, ne samo plesalce - je cena 40 mark. Za ta denar ob plesnih vajah pripravim praktično vse, kar je potrebno: vsaka

Branko Časar sestavlja solato. Včasih jo je mešal, vsekakor pa je šef Dianine kuhinje med uspešnejšimi v svojem poslu. To dokazuje njegov jesenski nastop na kuharski olimpiadi v Nemčiji.

plesalka dobi po dva cotillona in suhi šopek, plesalci dobijo po dva metuljčka, izdelam vabila, organiziram prodajo vstopnic, sodelujem pri razporeditvi omizij, v ceni je seveda tudi večerja z glasbo in še vrsta storitev, vseh praktično ni mogoče naštetih. Odgovarjam praktično za vse v zvezi z maturantskim plesom, dela je ogromno. Posebej, ker vse opravim sam. Razmišljam

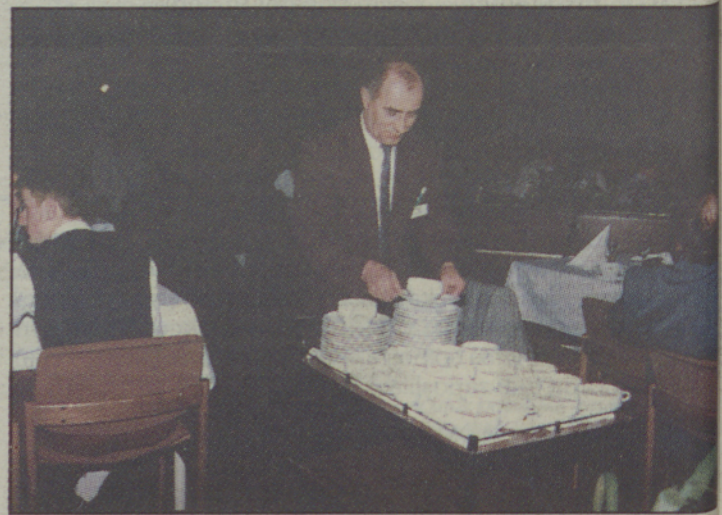

Plesni učitelj Saša Županek - Športnik v nenavadnem položaju - zgodilo se je na eni od maturantskih »brndž Gre za prireditev, ki bo letos že sedmič, zgodila pa se bo 24. maja. Na »brndžo« je vabljen vsa maturantska generacija, med drugim pa se gredo tudi igre, ki pokažejo barvo spodnjic plesnega mojstra.

celo, da take ponudbe v naslednjih letih ne bi več prodajali enostavno te stane preveč živcev. Nekorektno pa se mi zdi, da so v Diani »tuji« plesni mojstri bolj spoštovani od »domačih«, pa jim vsaj ponujajo ugodnejše pogoje. Kljub vsemu mislim, da sem po kakovosti dela med najuspešnejšimi plesnimi učitelji.

OD MESNIH IN SLADKIH ...

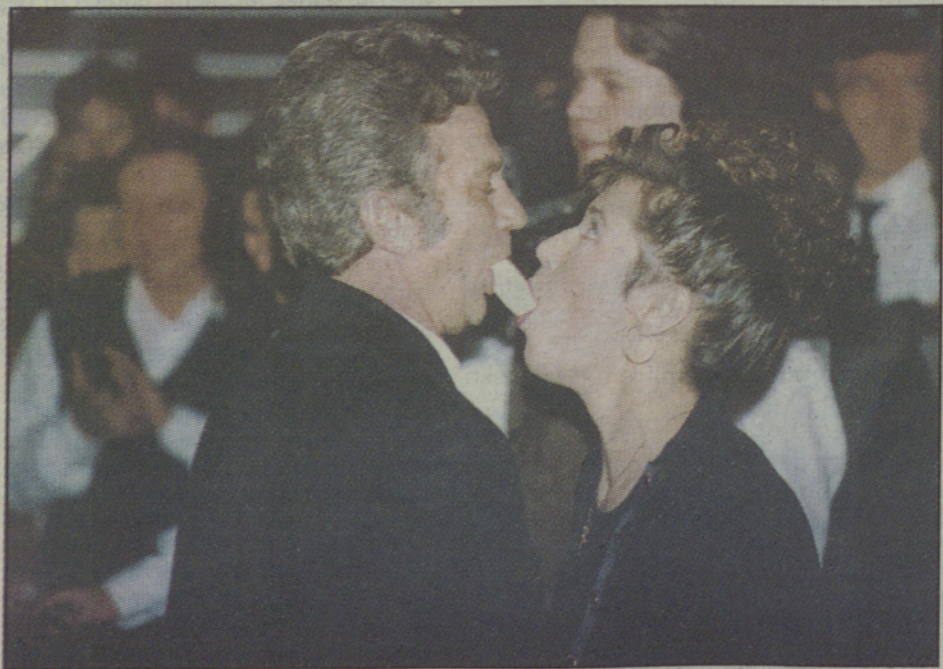
Ljudje z obeh bregov Mure smo znani po tem, da nočemo biti lačni ali žejni, in to velja tudi za rajanja maturantov in njihov bližnjih. Zato sem se napotil v hotelsko kuhinjo, kjer je »poveljeval« sam slovenski reprezentant, ki nas bo septembra zastopal na kuharski olimpiadi v Nemčiji. Šef Dianine kuhinje, Branko Časar: »Za predjed - domači narezek - smo porabili okrog 45 kilogramov

Vodja strežbe Karel Kutoš je v poslu že 31. leto. Šefovstvo pa mu ni zlezlo pod kožo, vsaj ne tako zelo, da tudi sam ne bi stregel - gostje bi brez izjeme najraje dobili najbolj sveže in najbolj vroče ...

mesnih izdelkov. Potem bodo gostje zaužili govejo juho Colbe, svinjsko ribico Fankfurt, puranji file z gobami, krompirjeve princeze in sortiran korenček na maslu. Dodali bomo sestavljeno solado (nekdaj se ji je reklo mešana - op. p.), za sladico pa bo čokoladni rolada s kavo Diana. Vse to pripravlja pet kuharjev in pet pomožnih delavcev, gostje pa bodo to noč snedli okrog 115 kilogramov mesa.

Banana dance

VESELIMO SE TOREJ!

V Diani se bodo maturantski plesi vrstili vse do konca maja. In kako so si maturantsko pogačo razdelili plesni mojstri? Šestkrat jih pripravlja Boštjan Komaricki, osemkrat Saša Županek in petkrat mariborski konkurent Rudi Kocbek.

... TEKOČIM OPOJNOSTIM

Vodja strežbe v izmeni Karel Kutoš je Diani zvest že od leta 1965 in sami lahko približno izračunate, kolikokrat več je bil na maturantskem plesu od piščočega. A v vseh teh letih na tovrstnih prireditvah ni bilo negativne izkušnje, kakšnih hujših incidentov: Maturantski ples je posebna slovesnost za starše in šolarje, tako da ni večjih težav. Če je kakšen, ki pregloboko pogleda v kozarec, ga »oskrbi« njegova družba, tako da naše sredovanje ni potrebno.

Na večini plesov najraje pijejo odprto vino, ki smo ga tokrat pripeljali s Koga, in sicer 1950 do 400 litrov. Prodamo okrog 40 vinskih buteljk in precej brezalkoholnih napitkov.

Teško bi rekel, kdo so najboljši pivci, vsekakor pa je kmetijska šola med najuspešnejšimi. Maturantske plesne imajo tudi mariborske srednje šole in značilno je, da smo Prekmurci oziroma Prleki v pivskem smislu v zanesljivem vodstvu.

Še običajni »maturantski« delavnik natakarej: začnemo ob šestih zvečer, dva sta za točilno mizo, sedem jih streže. pomagam pa tudi sam. Delamo do jutra, tja do sedmih ali osmih. Največ gostov letos je bilo 530, lani pa na enem od plesov kar 610. V kavarni je ob koncih tedna ogromno prireditev, zasedeni so vsi petki in sobote v marcu in aprilu.»

PO VSEH NAPORIH SE NA JUTRANJO KISLO JUHO

Zgodaj zjutraj se »odrasli« običajno poslovijo, maturanti pa se sami odpravijo na kislno juho v sosednji hotel v mestu (koliko jih že premore Sobota?). Zgodi se, da jim jo plača plesni mojster, večinoma pa je to kar njihova interna zadeva. Maturantskega plesa je s tem konec, biznis pa teče svojo pot. Gaudeamus igitur - veselimo se torej (kaj nam pa drugega sploh ostane?!)

Bojan Peček (na MP prvič)
Jure Zauneker (bil že nekajkrat)

IQ barometer

Sprehod po sceni 3.F.

165 IQ

Pozdravljeni prijatelji športa!

Ta konec tedna bo spet živahno na športnih terenih Prekmurja. Nogometni lajki se bodo znova podili po njivah. Zakaj pa tekajo tako vztrajno, pa še nismo odknili Najsigabodi o nogometu dovolj. In že smo pri rokometu, kjer lahko rečemo, kot rečejo naši vremenoslovci: "Megla se bo še naprej zadrževala po nižinah." Seveda bo to škodovalo prekmurskim strelcem, ki bodo še naprej streljali z glavo v zid Najsigabodi dovolj o rokometu in strelstvu. Pa na hitro prehitimo košarko in simo že pri odbojki, kjer naši

**VSE VIDNO... VSE ENAKO...
VSEPOVSOD SMO,
ZRAVEN!**

odbojkaši se zmerom servirajo na napačno stran igrišča. Naši ping-pongasi pa se zmeraj sanjajo o končnici državnega prvenstva, velik konkurent temu športu, ki je pri nas malo manj poznan, pa je hokej na travi, ampak verjetno niste nič zamudili Besedo pa sedaj predajam kolegu Kolega športni novinar. Ne bom veliko govoril, ampak lahko povem le to, da če ne bi obstajale sanje naših igralcev, bi šport tukaj v Prekmurju za stalno izumrl.

Lep pozdrav iz športnih terenov Prekmurja

P.S. Lastnosti oseb v besedilu s listimi iz stvarnosti so zgolj slučajne!!!

Ali je res živahno v Prekmurju kakšno, kot ga prikazuje film Halgato? Smo res vsi tako pohujšani, pokrovjeni in moirni? Ali mot upravičeno gledajo v tekmi luči? Ne, ne morajo, kajti ne poznajo ljudi, ki delajo to delo tako lepo. Chafma je naša Slovenija, pa vendar ne tako majhna, da mihi prišo do obrekovanj, nasprotnj in podcenjevanj. Ne vem, kako majhna bi morala biti Slovenija, da bi se upravičeno vsi našli. Vemo je in verjemo si tudi ko prišo do truj nad pokrovstvom. Tudi, ki ne poznajo Prekmurja. Lelo se mišraj trditi, kako zoolato je, kolim neznanjiv in izum jak imamo. Pa si mihi ne potrudijo da bi mot razumeli in spoznali. Porabljajo na chilone kuiane, Ferjo Luvčka, Miha Kravca, Vlada Krestina - usperne Slovence z koreninami v Pomurju. Naš odgovor na vsi pripombe in šali na naš račun: "Lahko je posmehovati, a mi prijetno biti posmehovan!"

BARBARA BEZDEN
MARIJA KARDINAL
FRANC CIFER
BEZA FARKAŠ
ANDREJ GERENČER
JANKO HVALB
MARIJAN MAUCIČ
LUDVIK BRTOŠA

Severovzhodna politična scena

Vsem se bomo zamerili, ampak recnica boli, na prekmurški politični sceni prav vse smrdi. Končno zdaj je čas, da kdo pove resnico pravo, nekdo ki ima jajca in misli s svojo glavo. Vse so sama znanstva, vse so same veze. Grozno je radio odpret, non stop LDS-SDSS-SNS-ZELENI kvartet. Pozsonec, Farkaš, Bavčar, dajte severovzhodu nov zalet. Dobra je kar cela scena, lahk naštevati bi od Lendave pa do Gorice. Glavni od njih je Kučan, nanj vsi plujejo, kot da nagnusni je bombon. V Murski se reče, da drugačni so ljudje, Kučan, Gerencič odlični muzikantje, ko igrajo, ženskam vse se cedi. Ostala scena zdaj brezvezna, konkurence itak ni. Obal pa zmeraj neke spremembe omenja, najbrž nase je ponosen, z ženo zdaj prepeva. Farkaš se mu je pridružil. Geza ma idejo kot vedno, kot star pregovor pravi, ni za osla led. Meolic, Duban, Bratuša vsi govorijo psovke, se opazi, da so plačani zato.

Kakšna je ta scena, kakšen je ta folk? Pohlepna je ta scena in neumen je ta folk!

Prekmurška scena je večja kot zgleda. Zmeraj več je tega dreka in odvečnega govoda. Ljudje jim pravijo prekmurškega naroda sinov. Svoja najboljša leta so imeli že pred 20 leti, a še zmeraj so vsi na sceni. Mislijo da nihče ne šleka njihovega dreka. In center, in center nam smrdi, ker na desno se nagiba. Zdaj že vsak politiko dela, potikov je zdaj na tej sceni preveč. Ti so dobri, saj delajo dobro, to da delajo še ne pomeni da so dobri. Kaj pa Markoja in Novak, mislimo Novaka in Markoja, vsi že zmerom verno, da oba sta čudaka, a čudež na dobrotnike čaka. Kdo je sploh za to, da politiki so pri nas? Mi bi rekli, da jih ne potrebujemo, saj vse skupaj brezvezna scena. Za tako sceno, kjer bi človek lahko bruhal, mi beseda tri imamo, ZABL ODILI STE, HVALA!

REJSAN SAN HALI, ALI MAN PA SE KA MAJO VELKE!

BEJANI OMI A JE KDO? DOMA? ERIC? SKENT? CO.

TA ŠOLA JE OBIEZNA
KAKŠEN JE TA FOLK?
POHLEPNA JE TA SCENA IN NEUMEN JE TA FOLK!

- 10 ŠAPRICARSKIH IZBOVOROV
1. ISA SEI PELDAL NA OEPIL IN SEI KRCE IMAN
  2. PEGLO SEI PUSTILA PRIZANO IN SEI ŠLA ŽOROV
  3. FOTRA SEI SEL NA REZAL ŠAKAT
  4. NI SEI IMEA VOLJE IN SEI OSTALA IMA
  5. ZOBOZDRAVNIK ANČ
  6. ZOBOZDRAVNIK DUPIČ
  7. ZOBOZDRAVNIK DOJČE
  8. DEBEA SEI TEJAL NA SREČANJE PARAPLEJEROV
  9. STRK MI JE V JEBENH MISTILI UNRL

Kako Le Lahko govorijo da nismo tih razred!

Vsi... redko kdaj... 3.F.

↑ 45 IQ
MERILNIK INTELEGENCE

AYTORI 3F
GINNARIJE
H. ŠOPKA

Nekoč so DESKA(li),

OB 800-LETNICI PRVE PISNE OMEMBE LENARŠKE CERKVE - SV. LENART JE ZAVETNIK POLJEDELCEV IN JETNIKOV - LETA 1196 SE LENART V SLOV. GORICAH PRVIČ OMENJA KOT LAST SPANHEIMOV - KAKO ŠO VLIVALI PRVI LENARŠKI ZVON?

ROPOTANJE S »SVETIMI DESKAMI«

Zvon je omenjen že v svetem pismu in ga uporabljajo primitivne in visokorazvite civilizacije za magične, kulturne ter opozorilne namene. Od osmega stoletja so zvonovi večinoma bronasti. Prve zvonove so imeli na naših tleh samostani, ki so se menda naveličali ropotanja s »svetimi deskami«. Te deske so bile predhodnice zvonov v večini naših prvotnih cerkva. Kakšne so bile videti, ni natančno znano, saj niso ohranjene, ker so jih izdelali črvi. Prav tako so sprva uporabljali »svete deske« tudi pri Lenartu. Konec petnajstega stoletja pa so začeli zbirati med prebivalstvom denar, krom in baker. Premožnejše ženske so prispevale tudi zlat in srebrn nakit.

In to naj bi bila osnova za zvon. Precej pa je dodal še grof iz bližnjega Hrastovca.

ZVONOLIVARJEVA SVOBODA

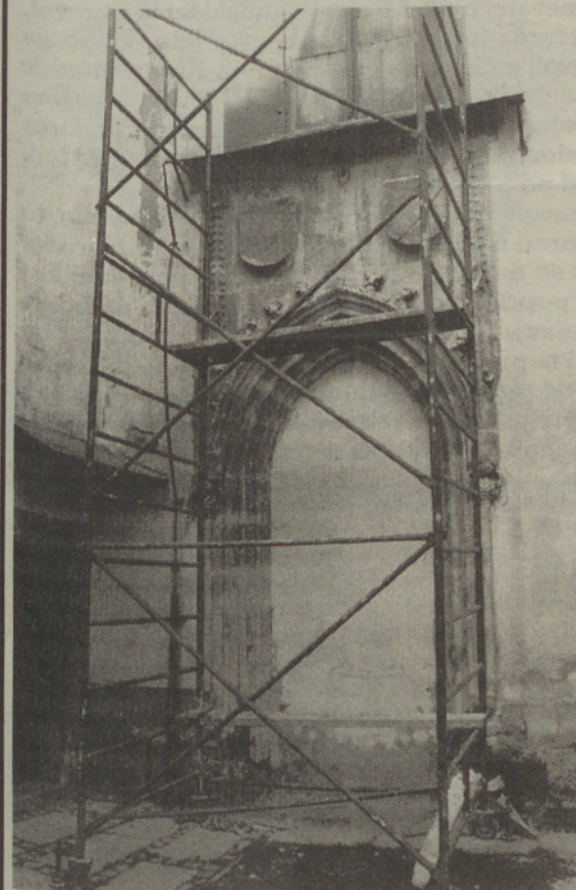
V gradu Hrastovec je takrat živel na dosmrtno ječo obsojeni zvonar. Grof mu na prošnjo Lenarčanov dovoli vliti prvi zvon za vaško cerkev. Obljubil mu je celo znižanje kazni, če bo delo dobro opravil. Iz mariborske livarne zvonov je prišel na pomoč mlad

Lenarški zvonik je izjemno zanimiv. Od spodaj navzgor vidimo njegov gotski del s strelno lino. Najvišji del pa je baročen. In v najstarejšem delu je nekoč visel opisan zvon.

in krepak vajenec. Najprej sta izdelala model in zvarila potrebno zlitino. In zdaj da prebrisan jetnik vajencu peščeno uro ter mu naroči, da naj takrat, ko bo pesek spolzel na dno časomera, odpre pipo in spusti pripravljeno žarečo zlitino v kalup. In tako je bilo storjeno. Obsojenec je medtem pobegnil na zlato svobodo in nihče ga ni nikoli več videl.

Ta zvon je imel tako čist in jasen zven, da se ga je slišalo celo na Hrvaško, vendar so ga leta 1532 Turki poškodovali. Na zvonu so bila vlita imena ključarjev in drugih cerkvenih dobrotnikov in na njem je bil upodobljen grb hrastovške plemiške družine, ki je bila zaščitnica lenarške cerkve. Imela je celo svoj z grbom okrašen cerkveni vhod.

Zanimiv je bil tudi napis z druge strani zvona: »Če vidimo, da je mlada žena noseča in bi imela

Stranski gotski vhod v lenarško cerkev je bil namenjen izključno hrastovskim grofom, zaščitnikom cerkve. Fotografija: J. Zauneker
enega za poroditi, ga bomo po svojem imenu klicali - Bog z vami.«

GENERAL MAISTER JE ZAPISAL

Zvonove naših cerkva so goitale prva in druga svetovna vojna. Tako je bilo tudi z lenarškimi. In vedno znova je bilo potrebno vlivati nove. In ob takšnih priložnostih je bilo svečano dvigovanje zvonov v cerkvene stolpe. Ob neki takšni priložnosti je dal napisati na slavo pri Lenartu osvoboditelj Maribora general in pesnik Rudolf Maister Vojanov:

»Tvoj prednik šel je v bojni grom. Ti groma brani nas in dom. In tvoj domači mladi glas naj nam varuje trs in klas.«

FRANČEK ŠTEFANEC

Eden najznamenitejših zvonov na svetu je car zvonov v moskovskem Kremlju.

danes ZVON(ijo)

»S v o b o d o

trbej plačati«

na je vlekla ustnice na ozko, nekajkrat je ponovila, da ima kopalnico in je z drobnimi požirki pila rogato pivo; mlajši od obeh moških je imel motno srep pogled in ves čas ga je malo imelo, da bi se sprl z mano ali se morda celo zlasal, odvisno od tega, koliko starčka bo odžulil vase, iz steklenice, ki sta si jo podajala s starejšim; starejši je nihal med filozofijo in otožnostjo, med starešinstvom in domoljubjem, po eni strani bi moral kot najstarejši braniti in povzdigovati svoj stan, torej bi jim moral pogovor dobro plačati, še preden bi se začel, po drugi strani pa ga je mehčalo najino skupno prekmursko poreklo.

Za opisovanje dneva ni potrebno mešati barv, od betonsko sive do pasje vlažne, z zaplatami poscanega snega na senčni strani stavb in pod grmovjem. Dovolj je reči, da to leto do srede marca tudi še sredi nedeljskega dneva ljubljanski klošarji niso zapuščali pasaž, podhodov in čakalnic. Tle trije so bili tam pod Maximarketom.

Ona je rekla, da ji je ime Rosita, mlajši se je predstavil za Darija, starejši bi bil zadovoljen z imenom Gregor.

Prejšnji dan jim je moralo nekje na gosto hoditi. »Glej, takole bi mu včeraj naredil,« je Darijo postavil dlani, kakor da bi jih stiskal okrog vratu, in s palcema sočasno krcnil navznoter.

»Ali pa ne, vedno se najde kdo pametnejši,« je rekla Rosita. Torej ni šlo za fizični spoprijem, marveč za intelektualno pomerjanje, palca, krcnjena navznoter, pomenita intelektualno dotolčenje!

Mene pa je kar naprej nekaj lovil za zavihke, me obračal k sebi in - mi ponujal za pijačo.

»Lejko si müva nekaj po prekmursko gučiva,« je spregučal Gregor. »Iz klošarov se tu vsakšni norca dela, v Parizu pa si tak,« z nogo je pomendral po taliku, »če nisi s klošarji dober.«

Z globoko v žepu potisnjenimi rokami je malo zaokrožil okrog podstavka, na katerem so sedeli. »Poznam vse klošarje v Parizu in Berlinu. Inači pa je svet povsod isti, če se hitro pelješ mimo telegrafskih soh, postanejo goste kak na plouti late!«

Gregor pameten, Rosita pa lepa in negovana. »Kopalnico imam, za oči pa mi napišite, da so zelene, danes morda tudi malo bolj krvave.«

»Meni pa malo na plavo vlečejo,« je rekel

»Inači pa je svet povsod isti, če se hitro pelješ mimo telegrafskih soh, postanejo goste kak na plouti late.«

»Ja, kam, na stopnice ali pa na ulico?«

»On je predsednik vseh Slovencev, lahko bi vas rtašel!«

»On je predsednik tistih zgoraj, pa še to ne vseh, naš tukaj spodaj pa ni! Ampak če je res Prekmurec, Prekmurci nismo slabi ljudje. Jaz ga nūcan samo telko, ka man komi pijsati, nej trbej, ka mi odgovori. Pisao san njemi, ka bi lejko za rejveže na cesti tudi kaj napravo.«

»Viš, papeži bi tudi lejko pisal.«

»Znaš, ka ti povem, tou ti povem, ka za rejveže pejnez nega, za njega pa sou.«

Darij zdaj že nekaj časa ni nastopil, povrhu se je Rosita mimo njega zatopila v rogato pivo in konice čevljev. »Lahko še jaz nekaj povem. Da ne bi bilo kaj kontra napisano. Ker potem bom jaz tožil.«

»Gregor, ka praviš na tou dugo zimo?«

»Ka pravim, ka bi čim prle mijnola. Pa še tou pravin, ka bi saki samo reportaže od klošarov pijsal, plačal pa ne bi nihče nikaj. Veš, kaj so Novice naredile. Mojega prijatelja, ki je že 60 let star, so vlekli v Dravlje, ga s polivinilom pokrili in ga slikali. Čez oči pa so mu dali črn trak. Samo za tri deci vina so mu dali ...«

Svoboda je pa tudi nekaj vredna, jim pravim, kakor kak pisateljček brez domišljije, ali

mladi supermen. »Zame napiši, da so moji privatniki, jaz sem še vedno pri njih, tako kakor je ona,« pomigne na Rosito, »pri meni.«

Gregor: »Mene pa ni nič sram, naj vidijo moje tetice in strijčeki, Kučanu sem že pisal, v prekmurščini.«

»Kaj vam je odgovoril?«

gospodinja pri nedeljskem filozofiranju.

»Svoboda. Moja svoboda je deset let ceste. Pa moja sramota tudi. Svobodo trbej plačati.«

Dal sem jim za tri litre vina. Gregor me je poljubil.

STEFAN SMEJ

Fotografija: VALENTINA

Ločitve

Če hočete biti aktualni, si morate ta čas umisliti ali kakšen duet ali ločitev. Tako se je obetavna dance skupina 4 Fun po izidu svoje prve plošče 4 fun 4 you odločila, da bo šla po poti Pop Designa in Vilija Resnika. In namesto ene skupine z dance-floor glasbo imamo sedaj kar dve. 4 Fun ostaja še naprej aktivna s svojo pevko Karmen. Drugo polovico pa je zmešala Deja Mušič in nastala je skupina GIMME 5, v kateri sodelujejo še D. J. Buci, Dr. Grabnar in Roman Jug. Po akademskih naslovih sodeč bi morala biti torej glasba na doktorski ravni. Ritem mladosti je prva pesem, ki so jo Gimme 5 že predstavili in jo bodo s pomočjo pirotehnike ter specialnih svetlobnih učinkov še predstavljali po diskotekah. Tako gredo vsi s polno paro naprej, Deja se je že izkazala v rapanju, sedaj pa se bo menda še vpisala v plesno šolo, da se bo naučila še brake danca.

S O V m o d i

Kratko in jedrnato

Po velikem boju med dvema organizatorjema podelitve priznanj, zlate note in zatega petelina, je slednji zmagal. Najbrž je imel ostrejše kremplje od note. Tako se bodo slovenski glasbeniki 20. aprila na Celjskem glasbenem sejmu lahko potegovali za kokodakajočimi priznanji, kjer bo tudi slavnostna podelitev le-teh. Gledalci si bodo nominirance lahko ogledali že prej, in sicer v seriji oddaj na TV Slovenija.

Da se v svetu slovenske glasbe dogajajo zelo čudne stvari, ne dokazuje samo boj med noto in petelinom. Sedaj se je razvnela vojna tudi pri festivalu Melodij morja in sonca. Pojavila sta se namreč dva organizatorja; prvi si prizadeva, da bi bil festival v portoroškem avditoriju, drugi pa v Piranu. Menda sta si v lase skočila tudi že župana. Tudi tokrat pa bodo glasbeniki najbrž potegnili kratko.

Čefur na turneji po Sloveniji. Magnifico se je s svojo spremljevalno skupino The Pissmakers v

marcu odpravil na promocijske nastope, in tako bo 26. marca prispel tudi v murskosoboški kino.

Utrinek je naslov nove plošče skupine Kontraband, pri kateri je sodeloval tudi Jože Kramberger in prispeval svoj skrivnostni ciganski temperament, na katerega je opozoril že lansko leto, ko so ga imenovali za igralca leta. Skupina Kontraband je nov izdelek že predstavila v Ljubljani in moramo povedati, da so bili vsi obiskovalci promocije zares impresionirani. Upamo, da se bodo predstavili tudi drugod po Sloveniji.

Po navalu Čefurjev prihaja k nam še Mustafa, to je namreč najnovejšo delo Brandija in Korada. Pesmi so na Radiu Slovenija že prepovedali, kot druge poprej, zato se je Brendi odločil, da bo za predvajanje na Radiu Slovenija plačal. Vendar pa so tudi ta predlog zavrnili, kar dokazuje, da denar vendarle ni vse. Kljub temu pa je zelo zanimivo, da se kasete spet prodaja kot vroče žemlje. Vzroki tega fenomena še niso pojasnjeni.

Skupina

- Smo skupina HAPPY END iz Prekmurja z 10-letno glasbeno potjo širom po Sloveniji.

- Letos maja praznujemo 10. obletnico obstoja in delovanja.

- Skupina je dolgo delovala v nespremenjeni zasedbi, lansko leto pa smo pomladili naše vrste ter uvedli bogato in novo instrumentalno ponudbo ter povabili k sodelovanju pevca Nado in Sašo Miloša.

- Skupina je takoj dobila nov stil, prepoznavni znak, s katerim razveseljuje mlado in staro povesod tam, kamor smo povabljeni.

- Skupino odlikujejo odlični naravni zvok, profesionalni pristop, prijaznost, ugodna cena nastopa, kar je v današnjem času izrednega pomena, saj je moto skupine: »Dobra volja, špas, veselje v vsako prekmursko vas.«

Kontaktni telefon: (069) 44 181 Marjan, 51 022 Bojan, 70 038 Branko

Cilji: V prihodnje želimo tudi posneti kaseto in CD, s katero bi uspešno kronali plodno 10-letno delovanje, obenem pa bi se radi zahvalili vsem organizatorjem, s katerimi smo in bomo uspešno sodelovali tudi v prihodnje.

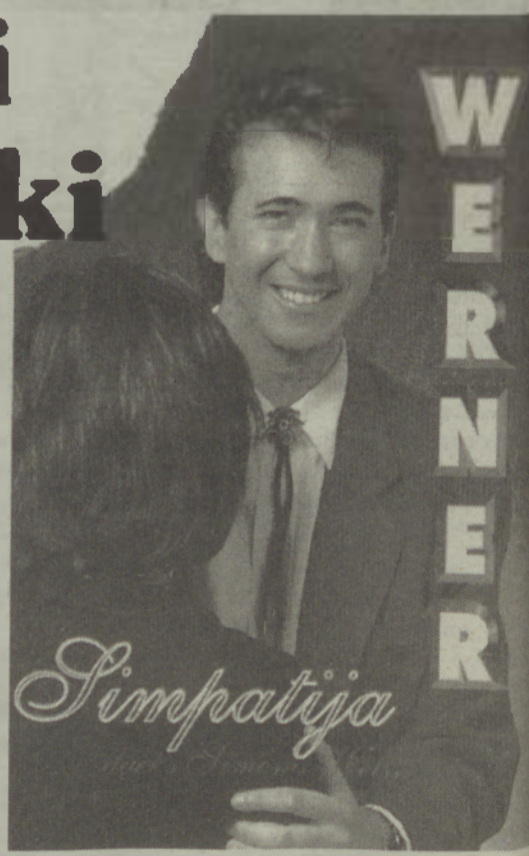
Zelje: Na koncu bi se radi posebej zahvalili našim zvestim poslušalcem - publiki, ki nas v večjem številu spremlja iz kraja v kraj, in prav ona je tisti faktor, ki nam daje voljo in moč za delo v prihodnje.

Največji slovenski pevec?

Je nedvomno Werner, saj mu nihče ne more oporekati njegovih 200 cm, ki jih meri v višino. To ima seveda svoje prednosti pa tudi pomanjkljivosti. Werner je namreč še vedno samski in še vedno išče deklet, ki mu je doraslo.

Pravzaprav mu to naj ne bi bil prevelik problem, saj njegove pesmi nenehno pihajo na dušo dekletom, tako na prvi kaseti z naslovom Valentinovo kot tudi na najnovejši Simpatija, na kateri boste našli tudi istoimensko skladbo v duetu s Simono Weiss.

Kaj pomenijo tile dvojni w-ji v njihovih imenih, smo povprašali kar Simoninega moža Gorana, ki pravi, da je med Simono in Wernerjem pač simpatija, naprej pa samo modro molči.

KALAMARI

Če si zaželite to okusno morsko jed, vam odslej ni treba več v ribjo restavracijo. Kalamari pridejo k vam kar sami, le najeti jih morate. Trije člani primorske skupine se namreč radi odzovejo vabilom, tako da so

Bi naročili kalamare?

trenutno že zelo znani kot zabavnjaki na različnih prireditvah. Popularnost jim je zrasla še bolj, ko so pred kratkim izdali še kaseto. Torej, če vam zadišijo Kalamari, ne pojdite ponje v ribarnico, ampak raje v trgovino s kasetami. Pa še eno prednost imajo - ne smrdijo in ni jih treba čistiti.

Dobra vila

Lahko jim pišete:

DEJA MUŠIČ
FAN CLUB
Zapoge 1b
1217 VODICE

POP DESIGN
FAN CLUB
Klanec 4
1218 KOMENDA

MARTA ZORE
Rudija Papeža 1
4000 KRANJ

Sharon Stone

noče več biti simbol seksa

Verjetno vam je ostala v drugačnem spominu, kot je na tej sliki izpred kakšnega meseca. S filmom Prvinski nagon, predvsem pa s prizorom v njem, ko je svojemu zasliševalcu (igral ga je Michael Douglas) med zaslišanjem pokazala mednožje, je postala slavna in kljub štirim letom, ki so minila od takrat, njena slava ne blede. Postala je karakterna igralka in režiserji se kar pulijo za njo. Je zelo inteligentna in samostojna ženska. »Punca ima jajca kot Mike Tyson.« se je o njej pohvalno izrazil producent Robert Evans. Tudi režiser Martin Scorseze ne skopari s pohvalami: »Ko se pojavi na filmskem platnu, ima publika oči le še zanjo - in ona se tega zaveda.« Potem ni čudno, da dobiva od posnetega filma po 7 milijonov dolarjev.

Elizabeth Hurley

Elizabeth je fotomodel Giannija Versaceja in vse bolj tudi filmska igralka. Pravijo, da tako kot igra, tudi živi. Ne vemo, če ste videli kakšen njen film. Toda če igra v takšnih filmih, kot se ji je pred nedavnim v resnici zgodilo v Keniji, so to verjetno grozljivke. Po napornem snemanju, kjer naj bi kot fotomodel propagirala nove kopalke, in še napornejšem večeru, si je številna družba zaželela malo zabave. Usledilo so se v avtomobile in se odpeljali v savano. Sproščena družba je od daleč opazovala levo družino, le Elizabeth si je zaželela, da bi si velike mačke ogledala od blizu. To seveda levinji ni bilo všeč in že se je pripravila

za napad. Kdo ve, kaj bi ostalo od lepega fotomodela, če priseben šofer levinje ne bi ustrelil. Seveda so morali plačati veliko kazen, saj so v tistem predelu živali zaščitene, toda samo da so rešili Elizabeth, ki se je ob tistem dogodku verjetno streznila. Morda si je ravno zaradi vsega tega zaželela mirne podeželske hišice.

išče na Irskem podeželsko hišico

Najbolje plačana televizijska voditeljica na svetu

Tako pravi 42-letna Američanka, ki že 10 let vodi svoj šov, za katerega prejema honorarje, ki so samo nekoliko manjši od bajnih zaslužkov Stevena Spielberga. Prejela je že deset nagrad EMMY, kar se v zgodovini Hoollywooda še ni zgodilo. Punca, oprostite, gospa srednjih let mora imeti čvrsto voljo, saj drugače pred leti ne bi mogla shujšati z 98 na 68 kg. Pa pogejmo, kako je razporejen njen delovni dan:

- 5.30: Bujenje, tek do 4 km oddaljenega fitness centra, telovadba.
- 7.00: Prihod v studio, kjer snema svoje oddaje. Najprej zajtrk: sveže pečivo, mango ali kakšno drugo južno sadje. Potem priprava na snemanje: med ličenjem jo producent spoznava z gosti, ki bodo sodelovali v oddaji, nato pripravlja vprašanja.
- 9.00: Začetek snemanja s publiko v studiu. Vmes 40 min. odmora, ki ga preživi sama v svoji sobi.
- 11.00: Producent jo pripravlja za snemanje druge oddaje. Spremeniti mora videz (sminka, oblačila, frizura itd.)
- 12.00: Začetek snemanja druge oddaje z novo publiko in novimi gosti.
- 14.00: Spet počitek, tokrat v barčku v isti stavbi - po navadi s svojo tajnico, kjer ima tudi kosilo.
- 15.00: Delo v svoji pisarni in pogovor s številnimi sodelavci.
- 17.30: Telovadba, tek in odhod domov.
- 19.00: Prihod domov, nizkokalorična večerja, ogled posnetkov z dopoldanskega snemanja.
- 22.00: Priprava na snemanje za naslednji dan.
- 24.00: Spanje!

Ob koncu tedna ne dela. Preživijo jih z nekdanjim poklicnim košarkarjem Stedmanom Grahamom, s katerim pa ni poročena. Bogme, verjetno bi tudi ti, spoštovani bralec, za take denarce, kot jih dobi, opravljal tako naporno delo.

OPRAH WINIFREY:

»Skrivnost mojega uspeha je samo dobra razporeditev časa!«

GRACE JONES

NA DUNAJSKEM OPERNEM PLESU

Kljub eminentnim gostom, ki jih je na tej skorajda že razpiti prireditvi prej preveč kot premalo, je Grace vzbudila posebno pozornost. Posebej še, ker je prišla s soprogom -

svojim nekdanjim telesnim stražarjem Attilo Altunbayem. S postavnim Turkom se je poročila letos na karnevalu v Rio. V nekem zasebnem stanovanju sta pred petdesetimi gosti rekla da, se malo pozabavala, nato pa odšla v fitness studio, da se malo spotita. Na Dunaju sta se menda lepo obnašala in celo zaplesala dunajski valček.

IZ ZVEDAVEGA VESELJA V OBLIKOVANJU NASTAJA RAZLIČNA TREKINA, IN KO POSTANEJO OBLIKA, DRVEČNOST IN VESELJE TEHNIŠKA OŠTARJALNA VOŠILA V OBLAČNI STROKI, SE ROBI MODA PREPLETATO SE NOVI IN NOVI POTMI LEPOTE, PRIVLAČNOSTI IN VREDNOSTI. POMEMBNO PA JE IZBIRATI MED TAKŠNIMI IZDELKI, KI POUČARJATO LASTNO OSEBNOST. LETOŠNJI POMLADNO POLETNI KOSTIMI IN OBLEKE ŠTEDNJO PRI PORABI MATERIALA. KOT BISERČU SO RAZSTRESENI PO DOBRIH PRIDAJALNIK, KAR PA NE POMENI, DA BODO PRISTATILNI SLEHERNI ŽENSKI. PRI IZBIRI BO POTREBNA MERICA DOBREGA OČUSA IN SAMOKRITIČNOSTI. ČE TEGA SAHI NE ZHOBEHO, PRISLUHNIJO NASVETU MODNEGA STROKOVNJAKA.

ZLAJŠNJA MODA JE ZHERAT LEPA!
/ ANGLEČU PREDVODI/

penMURSKA AMBASADE XII

Ljubljana,
17. 3. 1996,

PENREUTER: Čeprav je do kozmokronološkega prehoda v pomlad le še nekaj dni, zgodnji znanilci pomladi še letajo daleč nad toplimi morji. Kljub temu pa nekatera srca že močneje utripljejo.

Tako smo v poznozimskem večeru ujeli na vrtu Ambasade Branka Šomna, pisatelja in kinofana, in Milana Vincetiča, neuničljivega verzifikatorja erosa. Sedela sta v zložljivih lovskih stolčkih, ki so njun nepogrešljivi spremljevalec, ter se opajala v prijetnem pomenku. Kot se za mehke in penmurske duše

spodobi, sta razglabljala o zadevah umetnosti. Poskušala sta razumeti proporce ženskega koraka, ki se tre ob toplo kožuhovino njihovih bogatih plaščev. Branko ni in ni mogel spraviti v svoj scenarišči kader neso-razmerne višine žen-

skih pet, reducirane obilnosti minic in pretirane dolžine razpetih kožuhov. Milan mu je zadevo poskušal naslikati s preprosto pesniško metaforo, kjer so se kožuhaste lepoticice v trenutku prelevile v demonske svečenice, ki s svojih zametnih divanov napovedujejo pomlad. Silna čustva, ki so se v trenutku prelila iz njunih src po bližnjih pločnikih, tako da so mimo capajoče device razdraženo zrle v sivo nebo in se hudile nad hudičem, ki je znova zmočil ulice in njihov korak prepojil s srbečim hladom moških pogledov, so počasi odtekala v vrčkih črnega piva. Naša pogumna znanilca pomladi sta me prosila, naj bralce in simpatizerje Ambasade opozorim, da to njuno sicer hrabro početje ni povsem v skladu z neizprosno logiko večernih temperatur, da pa se jima lahko pridružijo pred Ambasado vsi tisti, ki se čutijo poklicane za umetnost in svobodno ljubezen.

Torej zapojmo z Milanom in Brankom: Ne čakaj na maj, ne čakaj pomladi ...
Vilmoš Panonski, Kalman Penovski

Velika pridobitev

za
Mursko
Soboto

Lepa je naša prekmurska ravnina, še posebno miren, zasanjan svet ob reki Muri. Nekaj posebno lepega je očarljiv pogled spomladi po širokih poljih, kjer je bogastvo vseh mogočih zelenih kultur. Bogato cvetoča akacija ni samo vabljava za čebelji rod, ampak je z dišečo omamo pravi raj za počitek utrujene duše in srce. Zalibog pa je človek do vseh teh naravnih zakladov preveč gluhi in brezbržen. Tudi to bi lahko ponudili turistom, ki prihajajo v naše kraje.

Veliko turistov se mudi v naši lepi prekmurski prestolnici, in ko zaidejo na soboške ulice, imajo občutek, da so nekje na dnu velikega krožnika. Iz Murske Sobote ni mogoče videti njej najbližjih hribov Vaneče in Goričkoga, kje neki še posebno lepa prostrana okoliška polja. Da bi bilo vse to mogoče in da bi ustregli domačinom, predvsem pa številnim turistom, ki jih je v našem mestu vsak dan več, so prišli pravi ljudje do pravih zamisli. Sedli so za skupno mizo in sklenili, da bodo zgradili v industrijski coni mesta na vrhu žitnega silosa podjetja INTES lepo stekleno restavracijo z razgledom. To je najvišja stavba v mestu Murska Sobota in s te višine se bo ponudil čudovit in enkraten pogled po celotnem Pomurju, vse tja do Pohorja, Boča, hrvaških gora in do zasneženih avstrijskih gora, visokih prek 2000 metrov. Gostinski lokal bo dosegljiv z električnim dvigalom. Mislimo, da bo malo takih, ki si tega enkratnega užitka ne bi hoteli privoščiti. Da pa bo celoten betonski kolos pridobil nov, lepši arhitektonski videz, so sklenili, da bodo v prvi fazi zahodno stran fasade betonske stavbe, to je proti mestu, obložili z novimi in dekorativnimi fasadnimi ploščami. Tako bo ta objekt postal prava arhitektonska znamenitost Murske Sobote in celotnega Pomurja. Za take smeje in drzne načrte in seveda tudi za realizacijo tako zanimivega projekta lahko, in smo tudi dolžni vsem iskreno čestitati, in to z željo, da bi ga čimprej tudi realizirali.

LV

Od 28. marca do 25. aprila

HOROSKO PEN

Pripravljala: Agencija Hogod

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Ne lotevajte se poslov, ki jih niste dovolj vešč in bi bili odvisni od tuje pomoči. Srečanje z drugače govorečim bo nekaj prineslo. 16. april bo pomemben. Če bo kazalo, da je treba načrtovano pot preložiti, ne razmišljajte, ampak storite tako. Ne trošite energije, da bi prepričali okolico.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Po dolgem času je mogoča romantika. Ob polnem mesecu se bo postavilo resno vprašanje. Morali boste biti hrabri, če ne celo predrzni. Spremembe na vidiku, vendar ne povsem po vaši želji. Ženska je na vaši strani, moški na za, ne proti. Previdni bodite ob delu z različnim orodjem ali elektriko.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Prvna polovica meseca verjetno ne bo najlepša v vašem življenju. Morda se boste s kom celo sprli in vam bo pozneje žal. To obdobje morate vsekakor preživeti izredno previdno. V ljubezni lahko pričakujete spremembe na bolje. Uživate veliko sadja ali kako drugače poskrbite za vitamine.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Bodite pripravljani na obdobje, ko se bo vse po vrsti začelo zapletati. Ob nekem torqu se bo ustavilo in prevesilo na bolje. Do tistega torca ne smete izgubiti glave. Po drugi strani bo vaše strasti razpihovala Venera, kar bo sicer za vašo dušo prijetno, celoten položaj pa bo še bolj zapletlo. Za zdravje kritičen drugi teden v mesecu.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

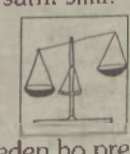
Možna sklenitev posla ali ljubezen z osebo, s katero ste nekoč nekaj že imeli. Finančne probleme boste dobro rešili, če boste dovolj previdni in preudarni. Sredina meseca bo kritična za zdravje pa tudi primerna za obnovitev stikov s sorodniki, kar bo pozneje prineslo obojestransko korist. Dvoboj se bo končal s kompromisom.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Ob neki priložnosti boste zelo težko ohranili trezno glavo, toda to bo takrat zelo pomembno. Spremembe na finančnem področju pričakujte v drugi dekadi. Saturn vas podpira pri novih zamislih, zato jim dajte krila. V ljubezni vse po starem, vendar to ne pomeni spanja. Ko boste naleteli na problem in potem rekli, da vas je nekaj potegnilo vanj, vedite, da ste tja sami silili!

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

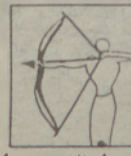
Prihodnji teden bo precej umirjen, v naslednjem, če se le malo potrudite, boste končali krizo in začeli biti uspešni. Prihaja čas, ko bodo sanje začele postajati resničnost. Predvsem v zadnji dekadi si ne dovolite naivnosti, da ne bi česa pokvarili. Okrog 12. v mesecu je primeren čas za pospravljanja stanovanja ali pisarne.

ŠKORPION

(23. X. – 21. XI.)

Če boste ob pravem trenutku na pravem mestu, vam tokrat priložnost ne more uiti. Določene stvari boste morali ponoviti. Malo več pozornosti posvetite jutrom, ker se zbudite preveč nejevoljni. S hrano in pijačo ne pretiravajte. Zadeva, ki jo že dolgo premlevate v mislih, bo počasi postala zrela. Pričakuje ali išče vas obrtnik.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Neka oseba pričakuje naklonjenost, vi pa kot da je sploh ne vidite. Zanimivo je, da ste pravzaprav v enakem odnosu z neko tretjo osebo. Problem razrešite in odprl se vam bo nov, lepši svet. Druga polovica meseca vam bo po finančni plati naklonjena. S sodelavci boste v dobrih odnosih, če ne še kaj več.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

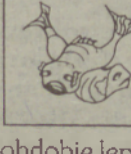
Vsi ljudje niso tako slabi, kot mislite, in tudi tako dobri ne. V drugi polovici tretjega tedna bo to spoznanje še kako pomembno. Takrat bo tudi dobro vedeti, da se z glavo ne da riniti skozi zid. Okrog 10. aprila ugoden čas za finančne posle. Po tem datumu blažji upad energije. Nenadno srečanje ima lahko daljnosežne posledice.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

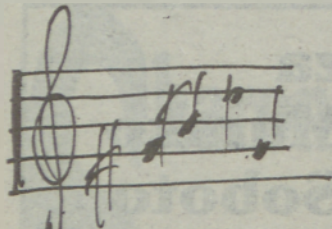
Blesteli boste v bučni družbi, nato vas bo bolela glava, na koncu pa boste ugotovili, da vse skupaj ni bilo nič. Ali morda vseeno?! Po 17. se bo verjetno marsikaj obrnilo, morda bo tudi kaj zaškripalo. Realno pričakujete, vendar če ne boste vložili lastnega deleža, ne pričakujte preveč. Nekdo čaka vaše pismo ali sporočilo.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Pred vami je obdobje lepega. Zdravje se popravlja. Imejte nekoliko manj načrtov. Lažje jih boste uresničili in zadovoljnejši boste. Na daljšo pot se odpravljajte proti koncu meseca. Počasi bo treba poravnati stari dolg. V nekem drugem kraju se pogovarjajo o vas. Nekaj vam ni jasno, vam pa bo, če boste odprli album s starimi slikami.

Ko stoji fant pred njo ...

Še zdaj mi postane slabo ob pomisli, da bi lahko tokrat akcija propadla. Čeprav smo ves mesec intenzivno razmišljali, kako in na kak način bi jo izpeljali, si nismo izmislili nič pametnega. Potem pa še dodatna smola! Na sam dan akcije, 19. marca, je bil Štef (kot tudi marsikateri bralec) tako prehlajen, da je moral domov »v krpe«. In tako smo se sami (Bojan in Jure) podali v neznano, da vidimo, kaj se dogaja po svetu na jožefovo. K temu dodajmo, da je vzporedno z našo akcijo potekala še ena, ravno tako pomembna: policijska, imenovana Natakari, taksi prosim. Avto smo pustili doma. Se tole: naslov akcije ni pomemben. Če boste tole, kar ta hip berete, prebrali do konca, vam bo že jasno, za kaj gre. Ampak res ni pomembno.

Torej, stopili smo v »life«. Lep sončen dan, kakršnega letos še ni bilo. Toda mesto je bilo porazno prazno. Verjetno je v Diani živahneje. Pozdravili so nas z dolgočasni natakariji, da smo se kar obrnili in se znašli na avtobusni postaji, kjer je bilo še bolj pusto (slika 1). Nekaj časa smo postopali po postaji in si vmes ogledali reklamo za poseben aranžma (slika 2), ki nas je spomnil na minljivost življenja in na to, da vseeno obstaja nekdo, ki bo o nas razmišljal tudi takrat, ko nas ne bo več. Turobno, res turobno pri tako lepem vremenu, potem pa še slika 3, in to ravno v trenutku, ko sem hotel vprašati, če je morda kdo žejen.

Ni nam preostalo drugega, kot da zapustimo to mesto.

Spakirali smo se na prvi avtobus in vprašali kondukterja, kam potujemo. Proti Lendavi je šel avtobus, mi pa smo rekli, da gremo v Rakičan. Sprevodnik je bil tako prijazen (slika 4), da smo se odločili kar za Beltince in nato izstopili v Odrancih.

Nikjer žive duše (slika 5). Kaj zdaj?! Dilema: ali gremo v knjižnico ali v gostilno. Vsi trije smo bili za knjižnico, kjer se človek lahko največ nauči. Nesreča nikoli ne počiva. V Odrancih ni knjižnice in tako smo morali hočeš nočeš v gostilno.

Tam, v Orhideji, pa prijetno presenečenje. Vesela družba (slika 6) je pela tako ubrano, da si nismo mogli naročiti kokte. Prvo rundo smo plačali, druga je prispela že brez našega naročila, tretjo je plačal šef. Gostilna stoji ob glavni prometni žili, ki povezuje Dolgo vas z notranjostjo Slovenije. Notri sicer rahlo preglasna, vendar še vedno ubrana pesem, zunaj pa reka »šleperjev«, avtobusov in razne druge pločevine. »Avtobusi zunaj vozijo tako brezosebno mimo gostilne, v njej je pa tako prijetno življenje,« je zavdihnil Bojan. Ta globoka misel me je tako presunila, da sem, ne da bi se tega zavedal, pokimal natakari.

Petje je bilo še vedno ubrano, vendar so se pevci ob mizi že razdelili v dve skupini: ena je pela Oj mladost ti moja, druga pa Snočkar je edna prav lüštna nouč bijla. Še dobro, da ni bilo kakšnega potresa ali druge naravne katastrofe, ker bi bilo potem nevzdržno in bi se na koncu še zapili. Hitro smo popili, kajti še pred mrakom smo se morali ustaviti na začetku Beltincec. Ko smo se peljali z avtobusom, je namreč Bojan v krošnji neke slive videl registrsko tablico, in to smo morali obvezno poslikati (slika 7), ker bo drugače kdo rekel, da smo imeli privide ali, bogne-daj, bili vinjeni.

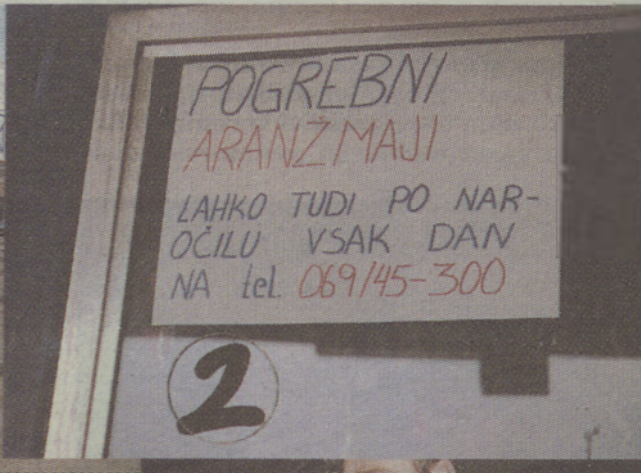
Iz Odranec nas je pripeljal v Beltincec dobrodušen šofer. Vetrobransko steklo je bilo tako blatno, da se mi še zdaj zdi, da je vozil na slepo. Toda pripeljal nas je brezhibno. Do Zvezde smo potem prišli peš in ob brizgancu sklenili, da se bomo peljali z avtobusom, ki je vseeno malce cenejši od taksija. Kot kaže slika 8, avtobus ni bil nabito poln. Pravzaprav je bil prazen. Za samo 150 tolarjev tako gosposka vožnja!

Imel si čas razmišljati o današnjem dnevu. Kako poln je bil, kako lep in kako dobro volje so bili ljudje!

V Soboti me je Bojan dregnil, da sem se zbudil, čeprav bi se najraje peljal, peljal ...

Jožef Rituper, fotografiral: Jure Zauneker

penelopa

16-letna MASA ŠIFTAR iz M. Sobote

Je gimnazijka, v drugi letnik hodi in – pomislite – ukvarja se, ljubiteljsko seveda, z novinarstvom. Tudi vse, kar je povezano z modo, jo zanima. Košarka je njen šport in rada posluša glasbo, razen rave glasbe. Misli, da je rahlo feministična. Ezoterika ji je blizu. Kar zanimivo, mar ne?